ПРОЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА І МЕНСКАГА КОМІТЭТАЎ ЛЕНІНСКАГА КОМУНІСТЫЧНАГА САЮЗУ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

№ 98 (480) Субота 3 верасьня 1927 г. | Выходзіць тры разы на тыдню у аўторак, чацьвер і суботу | Год выд. VII. | Рэдактар прымае ад 12 да 2 гадз. дню. Сакратар ад 10—12 і ад 2—3 гадз. Тэл. № 903. | Адрас рэдакцыі газэты „Чырвоная Зьмена“: Менск, Комсам. 25.

У НЯДЗЕЛЮ УСЯ ПРАЦОУНАЯ МОЛАДЗЬ--НА ВУЛІЦУ, НА ДЭМОНСТРАЦЫЮ

Трынаццаты Мюд

Заўтра ўва ўсім сьвеце працоў-
ная моладзь будзе сьвяткаваць у
трынаццаты раз міжнародны юнацкі
дзень.

Гэты міжнародны дзень пройдзе
як буйная і шырокая дэмонстрацыя
працоўнай моладзі да абароны кра-
іны і ўзмацненьня ўдзелу ў соцыя-
лістычным будаўніцтве.

МЮД у гэтым годзе праходзіць
у паласе вялікіх юбілеяў, якія зной-
дуць свой адбітак у яго зьмесьце.

Некалькі дзён назад комсамоль-
цы Ленінграду сьвяткавалі дзесяці-
годзьдзе сваёй організацыі. Хутка
будуць сьвяткавацца дзесяцігадовыя
юбілеі іншых комсамольскіх органі-
зацый СССР.

Дзесяцігодзьдзе—вялікае здарэнь-
не і асабліва буйнае значэньне яно
году—году пролетарскага паўстань-
ня і заваёвы ўлады рабочай клясы.
Юнацкі-ж комуністычны рух у на-
шай краіне пачаў організоўвацца і
афармляцца ў гэтыя прадкастрычні-
каўскія месяцы.

Вось чаму і ў МЮД і пасьля
МЮД'у трэба падрабязгова знаёміць
моладзь з шляхамі Кастрычніка, на-
маляваць яскравы малюнак 1917-га
году і малюнак цяжкасьцяў, праз
якія прашла краіна пролетарскай
дыктатуры.

Праз усе лёзунгі МЮД'у чыр-
вонай ніткай праходзіць задача што-
дзённага замацаваньня савецкага
саюзу, які зьяўляецца апорным
пунктам сусьветнай рэволюцыі.

Нам трэба памятаваць, што
сусьветная буржуазія будзе рабіць
спробы вайсковаю сілаю разбурыць
СССР.

Працоўная моладзь СССР і яе
перадавы атрад—комсамол—павін-
ны ўзмацніць работу па абароне
СССР, падрыхтаваць новых бараць-
бітоў, узмацніць прамысловасьць і
сельскую гаспадарку, вясьці ба-
рацьбу супроць контр-рэволюцыя-
нэраў, падпальнікаў фабрык, сей-
бітаў панікі і г. д.

У дні 13-га МЮД'у з яшчэ боль-
шай напружанасьцю возьмемся за
абарону СССР, узмацненьне Чырво-
най арміі, ваенізацыю комсамолу,
распаўсюджваньне рэволюцыйных
інтэрнацыяналістычных лёзунгаў і
вучэньня Леніна для падтрыманьня
сусьветнай пролетарскай рэволю-
цыі.

МЮД зьяўляецца ня толькі сьвя-
там інтэрнацыяльнай сувязі працоў-
най моладзі ўсяго сьвету, але і
спакойным падлікам дасягненьняў
комсамолу Савецкага Саюзу за дзе-
сяць гадоў пролетарскай рэволю-
цыі. А замацаваньне нашага ком-
самолу ёсьць у той жа час зама-
цаваньне сусьветнага комуністыч-
нага руху моладзі.

Наша моладзь не памятуе 1917-га
мае для організацыі яшчэ маладога
юнацкага руху нашай краіны.

Міжнародны юнацкі дзень право-
дзіцца напярэдадні сьвяткаваньня
гадавіны Кастрычнікавай рэволюцыі.

Лёзунгі МЮД маюць шчыльную
сувязь з лёзунгамі да дзесяцігодзь-
дзя Кастрычніка:

Замацаваньне пралетарскай дзяр-
жавы, яго, як экономічнай, гэтак і
вайсковай моцы, выяўленьне нашых
дасягненьняў і ўдзел у іх моладзі,
выяўленьне нашых недахопаў і за-
дач на будучы час, праверка таго,
які людзкі матар'ял, патрэбны нашай
краіне, рыхтуе комсамол і шмат
іншых пытаньняў, маючых сувязь і
з дзесяцігодзьдзем пролетарскай
дыктатуры і міжнародным юнацкім
днём.

Чаго дабіўся юнацкі комуністыч-
ны рух за дзесяць год існаваньня
ў яго ўлады рабочай клясы—гэта-
му павінны мы падвесьці вынікі ў
МЮД.

Ал. Дудар.

КІМ НА ЎСХОДЗЕ

Японія

Уся дзейнасьць комсамолу з гэ-
тага часу праходзіць ва ўмовах су-
ровага паліцэйскага рэжыму і глы-
бокага падпольля. На фоне мола-
дасьці і раздробленасьці рабочага
руху, Японскі комсамол сумесна з
пролетарскай лігай моладзі ўтвора-
ны ў лістападзе 1925-га году з
актыўных элемэнтаў левых проф-
саюзаў, налічвае ў сваіх шэрагах
больш 4000 сяброў і зьяўляецца
буйнай організацыяй пролетарскай
грамадзкасьці. Калі прыняць пад
увагу, што з пяцімільёнага Япон-
скага пролетарыяту організавана
толькі 175000, ды і то навокал 400
з лішнім, організацый,—гэта лічба
даволі буйная. Выступленьне япон-
скага комсамолу ў сучасны момант,
на арэну барацьбы з фэодальнымі
перажыткамі, мілітарызмам і гнілою
японскай буржуазіяй ва ўмовах пад'-
ёму рабоча-сялянскага руху, за-
бясьпечваюць посьпех яго разь-
віцьця.

Корэя

Першая організацыя моладзі—
„Саюз вучняў“—утварылася ў кан-
цы 19-га стогодзьдзя. Усьлед за
ўтварэньнем гэтага саюзу сталі ор-
ганізоўвацца падобныя організацыі
па ўсёй Корэі. У 1903 годзе ўсе
юнацкія організацыі аб'ядналіся ў
адзін Хрысьціянскі саюз маладых
людзей, падтрымліваемы Амэрыкай
і перэтвораны ў тыпічную культур-
трэгэрскую організацыю. У 1907-м
годзе захапіўшы Карэю, Японія пры-
ступіла да разгрому ўсіх нацыяналь-
ных організацый, у якіх захватчыкі
бачылі пагрозу свайму панству.

Новы рост руху моладзі знахо-
дзіцца ў цеснай сувязі з Мартаўскім
паўстаньнем 1919-га году.

Карэйскі комсамол організаваўся
ў 1921-м годзе, ва ўмовах разла-
жэньня нацыянальна-вызваленчага
руху і абастрэньня партызанскай ба-
рацьбы з японскімі захватчыкамі.
Цяпер корэйскі комсамол вядзе вя-
лікую працу па прапагандзе соцыя-
лістычных ідэй, выпускаючы і рас-
паўсюджваючы нелегальныя лістоўкі,
брашуры організоўваючы перасоўныя
лектарскія групы, гурткі па выву-
чэньню соцыялізму і праводзячы ма-
савыя кампаніі.

Пад сьцяг КІМ'у.

(З адозвы выканкому КІМУ да працоўнай моладзі)

Маладыя рабочыя, салдаты і матросы!
Комуністычны Інтэрнацыянал Моладзі
ў зьвязку з 20-й гадавінаю штутгарцкай
конфэрэнцыі і XIII міжнародным юнацкім
днём, устаноўленым у часы вайны міжна-
родным днём барацьбы працоўнае моладзі
заклікае вас да яшчэ большага ўзмацненьня
вашае барацьбы супроць імпэрыялістычнае
вайны і нападу капіталу. КІМ заклікае
вас організваваць у гэты дзень дэмонстра-
цыі і сходы супроць падрыхтоўкі вайны
і з СССР.

Дэмонстрыруйце і змагайцеся пад сьця-
гам Карла Лібкнехта, пад сьцягам Комуніс-
тычнага Інтэрнацыяналу Моладзі.

Мы ня думаем, што некалькімі такі-
мі днямі можам дасягнуць усяго, аднак
мы думаем, што яны паслужаць таму,
каб узварухнуць працоўную моладзь, па-
будзіць яе да агульнай барацьбы па за-
ветах Леніна і Лібкнехта

За эканамічнае і палітычнае па-
трабаваньні рабочае моладзі!

Супроць рэакцыі і фашызму!

Супроць падрыхтоўкі імпэрыялі-
стычнае вайны!

За Кітайскую рэволюцыю!

За абарону Савецкага Саюзу!

За братаньне салдат!

За паражэньне Вашых імпэрыялі-
стычных урадаў і за перамогу на-
шае соцыялістычнае бацькаўшчыны--
Савецкага Саюзу!

За пeратварэньне імпэрыялістыч-
нае вайны ў пераможную рэволюцыю!

За Комуністычны Інтэрнацыянал
Моладзі!

**Выканаўчы Камітэт Каму-
ністычнага Інтэрнацы-
яналу Моладзі.**

Беластоцкай

Праз муры, праз краты...

Прысьвячаю тым, з якімі правёў доўгія гады у турмах.

* * *

Набліжаўся дзень моладзі.

Рыхтаваліся мы, рыхтаваліся „яны“. Ві-
даць было па таму, як бегала начальства, што
будзе змаганьне...

На дазорных будках у дзень сьвята замест
аднога дазорцы, стаяла па тры, узброеныя ў ка-
рабіны.

Інструкцыя турэмнага камітэту была ка-
роткая: „... у восім усім быць з чырвонымі
стужкамі, у адзінаццаць пяяць „Інтэрнацыя-
нал“ і „Ад веку мы спалі“.

Пяяць да канца, штоб ні каштавала.

Калі будуць катаваць, рабіць як заўжды“..

Вядома. Шчыльней, маладая гвардыя
свае шэрагі, будзе змаганьне!

. . . . .

З голымі галавамі, з чырвонымі стужкамі
на грудзёх, там дзе б'ецца сэрца бунтарскае,
ішлі яны маладыя, і ўсе, што з імі цярпелі.

Ішлі яны на прагулку...

Яны йшлі спакойна, ціха, толькі ...„левай,
левай“ раздавалася і чакалі тае гадзіны, каб
выкінуць слова бунтарскіх сваіх песень, туды
далёка за муры сьцяны, да таго вялікага го-
раду, да тэй моладзі, што ня ведае свае мола-
дасьці за цяжкай грашовай працай, да маладзі
—работнікаў і сялян.

Ішлі і чакалі...

* * *

. . . . .

А там, у работніцкіх кварталах, выходзі-
лася моладзь і шчыльнымі шэрагамі ішла пад
чырвоным сьцягам, сьцягам, што ня раз уже
быў прабіты кулямі наймітаў буржуйскіх, і што
ня раз купаўся ў маладой крыві.

Моўчкі станавіліся яны ў шэрагі.

Ішла дэмонстрацыя.

Чым далей, тым яна больш расла, да
сотняў прыхучаліся сотні, і тысячны паход
йшоў...

Чырвоныя сьцягі над юнацкімі галавамі
калыхаліся і клікалі ўсіх за сабою...

Рантам ад першага да апошняга пранёсься
магутны кліч:

„Таварышы, да турмы, да тых што сядзяць
адорваных ад нас за кратамі!“...

І тысячы людзеў пад сьпеў «Інтэрнацыя-
налу» павярнулі ў кірунку турмы і шлі гато-
выя на ўсё.

У тым жа кірунку скакала сотня паліцыі
з голымі шаблямі.

Пад'ехаўшы да турмы, зайшла за муро-
ваныя сьцены, і чакала трымаючы ў руках
сьмерць дзеля тых, што шлі перакінуць праз
муры, праз краты словы ўцехі сваім тавары-
шам, братом, сёстрам.

Малады афіцэр паліцыі ў абшытым срэбрам
мундзіры чакаў на той момант, каб крыкнуць
«палі»...

* * *

А чырвоныя сьцягі прыбліжаліся да турмы.
Вось яны плаўна калышуцца ля самых сьцен яе.

Было адзінаццаць гадзін...

Пад гукі музыкі, з тысячы маладых гру-
дзей, вырвалася як лава з вулкану:

„Паўстань праклятцьцем катаванны!“...

І гукі песьні праняселіся праз муры, праз
краты, і даляцелі да тых, што сядзелі ў душ-
ных сьценах турмы.

Яны падхапілі гэтыя гукі, з іх грудзеў
паза краты панеслося:

.. „Паўстань хто з голаду век пух“...

Гэтыя словы пеялі ўсе разам і тыя, што
былі за кратамі і тыя што стаялі на вуліцах..

А людзі ў чорных мундзірах стаялі з го-
лымі шаблямі за сьцяною, і ня было рашуча-
сьці ў іх руках.

Афіцэр нэрвова круціў у сваіх руках бі-
зун і глядзеў праз дзюрку на вуліцу.

* * *

. . . . .

Дэмонстрацыя прайшла..

Турэмныя каты набраліся сьмеласьці.

Урываючыся ў камеры, пробавалі зрываць
чырвоныя знакі.

— Білі.

Кроў цякла па твары, капала на пад-
логу.

Замест маленькае, чырвонае стужкі,
рабіўся вялікі, доўгі чырвоны шлях.

Пакуль йшло пабоішча, з турмы нясь-
ліся крыкі і песьні.

Больш як гадзіну.

Калі-ж вольныя загучаць песьні,
дзеля тых, што таміцца ў казэматах За-
хаду.

Хутка, верым у гэта, у сваю сілу!!

Петр Агінскі.

З поэмы „Шанхайскі шоўк“.

Позна на крэйсэр вярнуўся Джон...
Была на беразе качка:
Джон помніць, нібы праз сон—
грошы кідаў сьпявачкам...

Хіліла ў сон. але боцман-гад
ня даў спачыць ні хвіліны:
— На бераг за зброяй,—загад-
Джон сьпашыць—дысцыпліна.

Лёгка хвалі ўзрэзае бот...
— Рыхтуй, баявыя патроны!
Сэрца шапнула—
будзе бой!..
А з кім—усё роўна.

Сіняй лаве каманда: „Стоп!..“
Стрэльбы к плячам прыстылі...
Ад краю да краю людзкі натоўп
запеніў вуліцу пылам.

Дарам ня траціў слоў офіцэр—
на шэрагах рэзка:
„Цэльсь!..“
Мільганулі
і зьніклі з вачэй
у Джона кавальні Уэльса.

Жоўтым рабам невядомы бой.
Паўстаньне для іх навінка...
Гулам сполаху вуліц забой
жоўтыя грудзі зьвілі.

Фабрыканта замучыў сплін
і Шанхай ён надоўга пакінуў...
Тонкаю іскраю—каманда:
„Палі..“
І
залп
у жоўтыя сьпіны

Поэты ўсіх народаў і рас!..
Напоўніце песьні сьлязамі.
А ў нас...
Сьлёз ня будзе ў нас
бо сьляза не расколе камень.

Знаем мы—
з адвечнай імглы
прабіваецца раніцы золак...
Прыйдзе час
і на цэлай зямлі
зацьвітуць агнявыя ўзоры.

ЗАМАЦУЕМ СУВЯЗЬ З ЗАМЕЖНЫМІ БРАТАМІ

НА АБАРОНУ С.С.С.Р

ПРЭЧ БЕЛЫ ТЭРОР!

НЯХАЙ ЖЫВЕ АДЗІНЫ ФРОНТ ПРАЦОЎНАЙ МОЛАДЗІ УСЯГО СЬВЕТУ!

СОЦЫЯЛ-ЗДРАДНІКІ ЎСІХ КОЛЕРАЎ З ЧЭМБЭРЛЕНАМ РЫХТУЮЦЬ АДЗІНЫ ФРОНТ ІМПЭРЫЯЛІСТЫХ СУПРОЦЬ СССР. ДАЛОЎ СОЦЫЯЛ-ЗДРАДНІКАЎ! НЯХАЙ ЖЫВЕ АБ'ЯДНАНЬНЕ ПРАЦОЎНЫХ СУПРОЦЬ ІМПЭРЫЯЛІЗМУ!

Ворагі кітайскага комсамолу

У Кітаі, акрамя комсамолу, няма'сталых у палітычных і організацыйных адносінах арганізацый моладзі. Праўда сярод вучнёўскае моладзі ёсьць гурткі, як,

Вось хто

напрыклад «обчаства самаадукацыі», «Саюз сатаварыства», «Ліга самаудасканальваньня» і г. д. Аднак жа гэты рух моладзі ў большасьці сваёй не насіў палітычнага характару.

Студэнцкія саюзы

Галоўнай організацыяй моладзі палітычнага характару зьяўляліся студэнцкія саюзы, але палітычная сутнасьць студэнцкіх саюзаў была вельмі расплывіста і бязхорменна. Толькі пасьля шанхайскіх падзей (1925 г. массавыя хваляваньні рабочых, падаўленьне іх) сталі расьці клясавыя палітычныя організацыі моладзі, галоўнымі з якіх былі „обчаства прачынаючага лева“ і «обчаства па вывучэньню ідэй сун'ятсэнізму» (ад імя Сун-Ят-Сэна).

Сіншыністы

больш усяго могуць быць названы організацыяй моладзі. У сваёй дэклярацыі яны гавораць: „тое пакаленьне, якое зараз зьяўляецца маладым, праз дзесяць гадоў будзе гаспадаром Кітаю. За гэтым мы павінны організавацца і быць гатовымі выконваць нашу ролю“.

Іх удзелу ў рэволюцыйнай барацьбе зусім ня было заўважана.

Палітычная праграма Сіншынізму гэткая:, Кітай павінен быць аб'яднаны, як палітычна, так і экономічна. Павінна быць об'вешчана вайна супроць усіх іншых дзяржаў, супроць усіх вайсковых сіл, якія знаходзяцца ў Кітаі, супроць не патрыотаў. Фактычна пад гэтаю праграмаю захоўваецца барацьба супроць комуністаў (не патрыотаў), супроць СССР (іншыя дзяржавы), супроць Кантону і народных арміяй. Іх газэта „Кожны тыдзень прачынаючага лева“ заўжды толькі і пісала аб «чырвоным імпэрыялізьме», а іх праграма будучага Кітаю прадугледжвае такія рэчы, як пабудова крэпасьцяў на поўнач-захадзе Кітаю супроць СССР.

Сіншыісты рэзка спрачаліся супроць паўночнага паходу кантонскіх войск, кажучы, што нельга начаць рэволюцыі да таго часу, пакуль увесь народ (не адзін пралетар'ят) ня згодзен на гэта.

Обчаства па вывучэньню ідэй сун'ятсэнізму арганізавалася восеньню 1925 году і дасягнула вялікага росквіту зімою 1926 году. Ідэйнай пляцформаю для яго зьяўляюцца дзьве кніжкі, напісаныя Тан-Цзі-Тао пад назваю «Філёзофскае абаснаваньне Сун'ятсэнізму» і «Кітайска-нацыянальная рэволюцыя і Гамінтан». Сутнасьць гэтых кніжак такая: «Кітай, як маючы самую высокую старажытную культуру і ў сілу псыхолёгічных сваіх асаблівасьцяй, можа прыйці да сацыялізму бяз клясавае барацьбы.

Клясавая барацьба шкодна для кітайскага нацыянальнага руху і комуністы, стаячыя на пляцформе клясавае барацьбы, зьяўляюцца шкоднымі людзьмі для справы нацыянальнага вызваленьня.

Практычнае значэньне гэтае праграмы і обчаства сун'ятсэнізму паказвае на тое, што яны фактычна супроць уладаньня рабочае клясы ў нацыянальным руху, і за гэгемонію (уладу) буйнай кітайскае буржуазіі.

гэтым

Буржуазныя спортсмэны

Людзей, якія ідуць па шляху гэтага вучэньня «Таоцзітаоізму»—можна разьбіць на дзьве часткі: першая—дробная буржуазная інтэлігенцыя і дробная буржуазія, якая сапраўды верыць, што магчыма бяз клясавае барацьбы вярнуцца да старых часоў росквіту гаспадарчага жыцьця Кітаю, што, па іх думцы, зьяўляецца сацыялізмам. Другая частка буйная буржуазія, якой гэтыя тэорыі патрэбны для барацьбы супроць растучае ролі рабочае клясы.

Такая двайстасьць складу адбілася і на дзейнасьці «обчастваў сун'ятсэнізму». Гэтыя обчаствы не маглі стварыць аднае цэлае організацыі.

Лікавы склад гэтых обчастваў цяжка падлічыць. У Шанхаі, яны напрыклад, налічваюць каля 500 сяброў, галоўным чынам, студэнтаў; у Кантоне-ж гэта было большаю часткаю організацыя вайсковых і палітычных кіраўнікоў, нездаволеных палітыкай Кантонскага ўраду.

Характэрнай рысай ў жыцьці гэтых организацый зьяўляюцца частыя рухі росту і ўпадку іх палітычнага ўплыву.

Вялікая заслуга ў зьмяншэньні ролі гэтых організацый належыць кітайскаму комсамолу, які правільна патрапіў наладзіць адносіны са студэнцтвам.

Л. Н.

Ня дрэмле вораг

Сусьветная бойня, учыненая для славы ангельскага і амэрыканскага капіталу, каштавала чалавецтву ў 37,000,000 зьнішчаных і пакалечаных жыцьцяў.

Але ўсё гэта мала турбуе капіталістычных «уладароў сьвету».

З жудаснага вопыту вайны яны атрымалі адну толькі «ісьціну»: «старых фабрык гарматнага мяса» ня зусім досыць.

Не хапае сталых арміяў, недахоп рэзэрваў абучаных у казармах. Трэба ўвесь народ зрабіць салдатамі, усю дзяржаву ў казарму.

Вось адкуль вырасла думка аб хуткай і таннай перапрацоўцы моладзі ў паслухмянае дзеля зьнішчэньня «гарматнае мяса».

Гэтак званыя «бойскаўты», «юнацкія брыгады», «корпус кадэтаў» і «корпус падрыхтоўкі афіцэраў—вось галоўныя організацыі, з якіх

брытанскі ўрад

мае надзею зачэрпаць амаль нялічаныя запасы малодшага і сярэдняга комскладу.

Досыць будзе сказаць, што напярэдадні вайны ангельская моладзь складала 251 роту з 14,399 чал., а праз тры гады, пасьля скančэньня вайны гэтых ротаў лічылася ўжо 2.318 з 119,706 удзельнікамі і адзін толькі «корпус падрыхтоўкі афіцэраў» налічваў у 1922 г.—35.000 чал.

Ня лепш абстаіць справа і ў Амэрыцы.

Тут у 1924 г. «корпус падрыхтоўкі афіцэраў» налічваў 101.129 чал., а «курсы вайсковай падрыхтоўкі насельніцтва» ў тым-жа годзе,—34.000 афіцэраў і 274.000 абучаючыхся. У 1925 годзе 125000 студэнтаў у 125 унівэрсытэтах—рыхтаваліся да афіцэрскага званьня.

ворагам

Меншавіік

Аднак, і Ангельшчыну і Злучаныя Штаты

перахварсіла Францыя

Згодна закону аб фізычным выхаваньні моладзі неразрыўна зьвязанаму з мэтамі даприызыўнае падрыхтоўкі, усё насельніцтва Францыі, без разьлічэньня полу, падляжыць спэцыяльнай апрацоўцы ўжо з 4-гадовага ўзросту. Закон прадугледжвае тры ўзростныя групы: 4—13, 13—18 і 18—30 гадоў.

У 1925 г. па Францыі налічвалася 9000 мілітарызаваных школ і 8000 саюзаў мілітарызаванай моладзі.

Ян генэралы распаўсюджваюць... рэволюцыйныя праклямацыі

Пролетарская прапаганда ў арміі расьце. Некаторы час таму назад у ангельскай арміі распаўсюджвалася рэволюцыйная літаратура.

Вось таму ваеннае міністэрства пастанавіла, каб на кожнай станцыі салдаты выстройваліся і чыноўнікі міністэрства чыталі ім гэтыя праклямацыі з адпаведнымі „тлумачэньнямі“.

Такім чынам, генэралы самі ўслужліва распаўсюджвалі нашыя праклямацыі ў арміі. «Тлумачэньні» іх нам ня шкодны.

Зьдзекі над комсамольцамі

(Польшча)

Люблінскі акруговы суд скончыў працэс па справе 25-ці комсамольцаў, якія абвінавачваліся ў тым, што яны належалі да комсамолу і прымалі ўдзел ў дэманстрацыі беспрацоўных у 1926 годзе. Старшаму з падсудных усяго 24 гады, а большасьць з іх наогул недарослыя.

У якасьці галоўнага сьведкі абвінавачаньня выступаў правакатар Гэльтбэр. Суд прыгаварыў 4-х падсудных да 4-х год крэпасьці кожнага, 8—да 3-х год, 4-х да 2-х год, 5 да 1 году і 4—апраўдаў.

Сун-Гэн-Ша—Мусан-Сэйнэн-Домэн

(Ад нашага корэспондэнта з Японіі. Атрымана на мове „эспэранто“)

Сун-Гэн-Ша—гэта саюз самай пакрыўджанай і прыгнечанай часткі японскага народу, саюз тых, каго называюць «Эта».

У працягу ўсяе японскай гісторыі «Эта» заўсёды былі прыгнечаны і прасьледваемыя сваім жа народам.

«Эта»—спадчынікі старажытнага народу, які быў пераможан і зьведзены на становішча нявольнікаў ў Рыме. Іх цяпер нічым не адзначыш ад японцаў не па надворкаваму выгляду, ні па мове. Толькі па становішчу...

Малады «Эта» ня можа сабе выбраць вольную профэсію. Дочкі «Эта» павінны ісьці, галоўным чынам, у дамы цярпімасьці, калі яны не палічаць лепшым сябе самі забіць загадзя.

Іх завуць па японскі «Эта», г. зн., «самая нячыстая істота»; іх завуць таксама «Чатыры», так як толькі сапраўдны японец мае пяць пальцаў; у «Эта» аднаго пальца як-бы не хапае.

Тры гады таму назад—мне добра памятаецца гэты выпадак—адзін з маленькіх «Эта» вучыўся ў школе, у провінцыі Хіога. Яму было 9 год. Аднаклясьнікі і настаўнікі яго кожны дзень, пры кожным спрыяючым выпадку, бязьлітасна прасьледвалі. Па 3 гадзіны ён павінен быў стаяць у куце клясы, за якія небудзь нявыканыя дробязі. Яго лаялі, пад ім зьдзекаваліся, называючы самым ганебным імем. А калі ўсе вучні расходзіліся да хаты, у яго кідалі каменьнямі і кідалі ў самы твар прыніжаныя словы—«Эта», «Чатыры».

Ня вынесшы ўсіх гэтых нападкаў, хлопчык, замест таго, каб зьвярнуцца да хаты, у адзін з такіх дзён кінуўся пад цягнік.

Калі яго знайшлі і агледзелі, у яго аказалася маленькая, напісаная зноўкаю пісулька; там было напісана:

> „Выбачце, выбачце матка і тата! Я сёньня памру. Я не магу больш жыць. У школе ўсе мяне б'юць, нападаюць на мяне. Я сын „Эта“. Я ніколі ня думаў, дарагія татка і матка, што вы дрэнныя, што вы і „Эта“. Але... але я хачу памерці.
>
> Матка, тата і брат! Я прашу, каб вы абавязкова адпомсьцілі за мяне, за маю сьмерць.
>
> Матка, тата! Не гаварэце з дакорам аба мне. Бывайце здаровы
>
> **Малошы**“.

«Эта» пачала адпомшчваць. Яны пачалі пратэставаць. У час бойкі паміж «Эта» і паліцэйскімі некалькі юнакоў—сяброў Сун-гэн-ша было забіта. Многія былі параненны.

Але гэтыя крывавыя ахвяры нарадзілі ў вёсцы новую філію Сун-гэн-ша.

Паказаны выпадак належыць да самых звычайных. Прасьледваньні-ж гэтага роду і прыгнечаньні адбываюцца ўсюды, дзе знаходзіцца «Эта», у арміі, школах, на вуліцах, на палёх.

Лік усіх «Эта» раўняецца цяпер прыблізна 3 мільёнаў.

Сун-гэн-ша, організацыя «Эта» набыла пролетарскі характар і ў процэсе свайго разьвіцьця ўцягвае ў свае шэрагі як рабочых так і сялян.

У сваім сучасным становішчы Сун-гэн-ша зьяўляецца больш перадавым атрадам пролетарскага фронту. У агульна пролетарскай барацьбе лінія Сун-гэн-ша—адна з найбольш яскравых.

Па сваім організацыйным формам Сун-гэн-ша паходзіць на компартыю і КСМ. Большасьць яе кіраўнікі комуністы і комсамольцы.

Пра Сун-гэн-ша на правох яе юнацкае сэкцыі працуе Сун-гэн-ша — Мусан-Сэйнэн-Домэн (пролетарска-юнацкі саюз Сун-гэн-ша).

Кагава.

Кобе-Японія

Пераклад з эспэранто:

Г. Раппопорт.

Комсамолу

Фашысты

Маладыя тыгры.

Маладымі тыграмі называюць у Кітаі піонэраў.

Дзіцячы комуністычны рух у Кітаі пачаў разьвівацца яшчэ зусім нядаўна.

Яшчэ

год назад у Кітаі

было толькі дзьве невялікія піонэрскія групы—у Шанхаі і Кантоне. Сапраўдны рост організацыі пачаўся з вясны гэтага году і цяпер піонэраў у Кітаі налічваецца звыш ста тысяч.

Звычайна піонэрскія організацыі ўзьнікаюць у гарадох, а адсюль распаўсюджваюцца па суседніх вёсках.

Сялянская моладзь ахвотна запісваецца ў піонэры, стварае атрады выведнікаў, якія дапамагаюць сялянам у барацьбе з абшарнікамі. Часта былі ўжо выпадкі, калі піонэры самі арыштоўвалі абшарнікаў і чыноўнікаў, прыводзілі іх на суд ў сялянскія саюзы, рабілі збор контрыбуцыі з іх і г. д.

„Тыграмі“ празвалі піонэраў самі контррэволюцыянэры.

У провінцыі Хунань белыя расстралялі 200 піонэраў і арыштавалі звыш 100, у Кантоне дзе пануюць контр-рэволюцыянэры, забітых і раненых піонэраў звыш 600 чалавек.

Цяпер піонэрскія організацыі

пад кіраўніцтвам кітайскага комсамолу

пачалі перабудову сваіх шэрагаў і пераходзяць на нелегальнае становішча, гэта значыць, штабы піонэраў будуць працаваць патайна.

Больш дарослыя піонэры пераходзяць у вайскова-спартыўныя організацыі і ў вучэбныя батальёны комсамолу.

У вёсках за межамі разгарнулі вялікую работу КІМ

Супроць вайны з СССР за аб'яднаньне і адукацыю батракоў

За апошні час Комуністычны Інтэрнацыянал Моладзі (КІМ) разгарнуў вялікую працу па вёсках за межамі.

Гэтая праца мае вялікае значэньне ня толькі ў справе вызваленьня працоўнага сялянства і батракоў з пад улады абшарнікаў, але і ў барацьбе супроць імпэрыялістычнай вайны, якую рыхтуюць капіталісты на чале з Англіяй.

Ува ўсіх дзяржавах у арміях большасьць салдат складаюць сяляне, загэтым рост рэволюцыйнага руху ў вёсках, вядома, адаб'ецца і ў войсках.

Вось апошнія весткі аб працы КІМ'у ў розных краінах.

Францыя

Францускі комсамол правёў анкету сярод батрацкай моладзі, каб высьвятліць яе матар'яльнае і прававое становішча.

Высьвятліўся сумны малюнак жорсткае эксплёатацыі і бяспраўя батракоў. Комсамол узяўся за аб'яднаньне батрацкай моладзі з бядняцкай, праводзіць конфэрэнцыі, на якіх выстаўляюцца патрабаваньні да абшарнікаў і ўраду.

Італія

Становішча батрацкае моладзі ў Італіі выключна дрэннае. Батрак зусім залежыць ад волі гаспадара.

Італьянскі комсамол пачаў працу па аб'яднаньню батракоў. Зараз на гэта зьвярнулі ўвагу фашысты і завязалася ўпартая барацьба.

Першае патрабаваньне, якое высунулі аб'яднаныя комсамольцамі батракі Італіі,—гэта скарачэньне працоўнага дню, які ўсюды ня менш 15 гадзін.

Польшча.

Польскаму комсамолу даводзіцца весьці працу падпольна. У Польшчы існуе «Сялянскі саюз моладзі», у якім каля 40 тысяч чалавек. Усе яны—сыны кулакоў. Апрача таго, шмат сялянскае моладзі, рознымі абяцанкамі, уцягваецца ў розныя фашысцкія організацыі. Комсамол усё-ж бярэцца за моладзь і змог організаваць конфэрэнцыі батракоў, на якіх высунуты ня толькі матар'яльныя, але і палітычныя патрабаваньні.

Утрэ нос

Сьмялей, зару спаткаем, сябры ў барацьбе!

Комсамолец Польшчы ў 13 МЮД

Шосты раз у гэтым годзе Комсамол Польшчы сьвяткуе Міжнародны Юнацкі Дзень.

Шосты раз рабоча-сялянская моладзь Польшчы выйдзе пад сьцягамі Комсамолу, каб дэманстраваць сваю солідарнасьць з працоўнай моладзьдзю ўсяго сьвету.

Ізноў, як і ў мінулыя гады, раніцою 4-га верасьня на ліхтарах гарадоў і прыдарожных слупох вёсак закрасуюць чырваньню сьцягі, вывешаныя ўночы комсамольцамі.

На сьценах будынкаў зьявяцца комсамольскія адозвы.

Тысячныя дэмонстрацыі пройдуць па вуліцах.

У гэты дзень Комсамол Польшчы, ня гледзячы на прасьледваньні паліцыі і масавыя арышты, будзе высока трымаць чырвоны сьцяг барацьбы і перамогі.

Адсьвяткаваўшы нядаўна 5-ю гадавіну свайго існаваньня, Комсамол Польшчы яшчэ з большым уздымам будзе сьвяткаваць 13-ы Міжнародны Юнацкі Дзень.

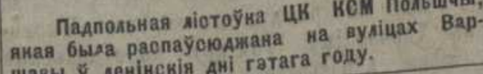
Пяць гадоў таму назад, у час сьвяткаваньня Міжнароднага Юнацкага Дню, толькі частка працоўнай моладзі ішла пад сьцягамі Комсамолу Польшчы. А сёньня тысячы маладых пролетараў і сялян будуць дэманстраваць сваю сілу і баяздольнасьць.

У працягу 5-ці год Комсамол Польшчы прарабіў вялікую працу сваёй штодзённай, клапатлівай, дзейнасьцю, ён паказаў, што зьяўляецца адзіным прадстаўніком і сапраўдным абаронцай інтарэсаў рабочай бедняцкай і батрацкай моладзі.

Ня гледзячы на жудасны паліцэйскі тэрор і масавыя арышты, пыткі, пабоі і, нават забойствы маладых барацьбітоў у турэмных казэматах, Комсамол Польшчы ні на хвіліну ня спыніў працы па організацыі рабочай моладзі, у яе змаганьні за паляпшэньне быту, сялянскай моладзі ў барацьбе за зямлю, моладзі нацыянальных меншасьцяў у яе змаганьні супроць нацыянальнага і клясавага прыгнячэньня.

У 13-ы Міжнародны Юнацкі Дзень Комсамол Польшчы з радасьцю можа глядзець будучыне у вочы.

Калі паліцыя ня бачыць...

CZEŚĆ PAMIĘCI WODZÓW

TOWARZYSZE I TOWARZYSZKI!

LENIN

RÓŻA LUKSEMBURG

KAROL LIEBKNECHT

Падпольная лістоўка ЦК КСМ Польшчы, якая была распаўсюджана на вуліцах Варшавы ў ленінскія дні гэтага году.

Першы зьезд Комсамолу Польшчы ў сваім прывітаньні Комуністычнаму Інтэрнацыяналу Моладзі сказаў:

«Ня гледзячы на нязвычайныя прасьледваньні і грубыя гвалты нашых ворагаў, мы ў сваёй барацьбе за ідэалы Комуністычнага Інтэрнацыяналу Моладзі, не абмяжуемся падпольнай, зусім нелегальнай дзейнасьцю. Хочам быць дастойнымі сябрамі Інтэрнацыяналу, лёзунгі якога мы тут, у Польшчы, ажыцьцяўляем".

Гэтае обяцаньне Комсамол Польшчы з радасьцю выканаў.

Аб гэтым найлепш сьведчыць тое давер'е, якім карыстаецца Комсамол сярод рабочай і сялянской моладзі Польшчы.

„ДРЭННА"

Пры дапамозе верных сваіх прыслужнікаў—школы, духавенства і меншавікоў, буржуазія організуе шэраг **юнацкіх організацый**, у якіх рабочая і сялянская моладзь выхоўваецца ў духу патрыятызму і шовінізму і ўсімі сродкамі агараджаецца ад комсамольскіх уплываў.

Так у Польшчы існуе некалькі хрысьціянскіх саюзаў моладзі. Наймацнейшай з гэтых організацый у горадзе зьяўляецца **«Хрысьціянскае Аб'яднаньне Рабочай Моладзі»**, а на вёсцы **«Саюз Вясковай Моладзі»**. Апошні налічвае каля 30 тысяч членаў і знаходзіцца пад уплывам і кіраўніцтвам кулацкай партыі **«Пяст»** і рэакцыйнага духавенства.

Уласна кажучы, яны маюць на мэце адцягненьне ўвагі працоўнай моладзі ад пытаньняў клясавай барацьбы.

Да такіх організацый належаць: вайсковая організацыя Пілсудзкага «Стралец», якая налічвае 250 тысяч сяброў, «Скаўт»—60 тысяч сяброў і «Сокал».

Кажучы аб буржуазных саюзах моладзі, ня трэба забывацца аб меншавіцкіх юнацкіх організацыях, якімі кіруе ППС і якія ў сапраўднасьці выконваюць тую самую ролю, што і буржуазная. Да гэтых організацый належаць: «ТУР» (Таварыства Рабочага Унівэрсытэту), «СІЛА», «Цукунфт» (яўрэйская меншавіцкая організацыя моладзі) і «СКРА» (спартыйныя організацыі ППС).

Усе натугі гэтых організацый накіраваныя да разгрому комсамолу і недапушчэньня комуністычных уплываў на працоўную моладзь, **ня далі ніякіх вынікаў.**

Комсамол з кожным днём узрастае, узрастае як раз за кошт гэтых організацый. І недарма газэта „Млоды Работнік» орган Хрысьціянскага Аб'яднаньня Рабочай Моладзі, робячы агляд становішча сваіх організацый, б'е трывогу, пішучы:

«Каб ахарактарызаваць гэтае становішча, даволі аднаго слова: **дрэнна.** Тыя, хто сёньня займаюцца ружовымі лятуценьнямі аб будучыне моладзі (гэта значыць—кляса капіталістаў), калі праз пару год аглянуцца назад, дык убачаць... пустату».

Зусім згаджаемся з фашысцкім «Млодым Работнікам». Толькі маленькую папраўку трэба ўнесьці: не праз пару год, а ў бліжэйшым часе буржуазія ўбачыць на месцы сваіх організацый моладзі—пустату.

П.

Дзе Нёман бруіцца...

Ноч..

На сяле стаіць нярухомая цішыня. Толькі дзесьці на балоце крычыць чыбіс і адтуль надымаецца срэбнае павуцэньне туману. На аселіцы ліха рвецца гармонь ды быццам плача ў вальсу скрыпка.

Вечарынка канчаецца. Хата Базылёва перапоўнена народам. На прызьбе старыя сядзяць—кураць, гутараць... Малая вёска Недзьвядка—амаль што ўсе жыхары ля Базылёвай хаты.

А хлопцы недзьвядзкія, што ходзяць у суседнюю вёску на тайныя сходы комсамолу, за гумнамі спрачаюцца.

Як быць? Хутка адшуміць вечарынка і разыйдзецца народ спаць. А трэба сьвежыя лістоўкі і газэты параскідаць па хатах...

Усё здавалася-б добра, ды на вячорцы чужых шмат, некаторыя, здаецца, «стральцы»—небясьпечна неяк.

— Маўчыце, хлопцы, я зараз. Адну хвілю пачакайце..

Нічыпар пераскочыў плот, прабраўся ў хату, шапнуў гарманістаму, каб апошні вальс быў напрыгажэй дык падаўжэй...

Гукі паліліся... А тым часам уся хэўра з напруджанай асьцярожнасьцю пабегла гумнішчамі, праз канапелі і аўсы, прабіраючыся ў кожны двор і кладучы ў пуню ці ў сенцы газэты і лістоўкі.

На кожны двор толькі адну газэту ці лістоўку. Болей нельга. Можа здарыццаператруска і непавіннага селяніна папташчуць да дэфэнзывы.

Усё...

А вальс абарваўся... Вечарынка канчалася. Народ выходзіў з Базылевай хаты. Нехта завязаў дротам вароты і, пакуль разьвязвалі, ўсе зьбіліся ля іх.

Тады з суседняга Базылю двара, высокі плячысты Іван М., сьціснуўшы ў жменю лістоўкі, сільна іх кінуў у натоўп...

* * *

Яшчэ толькі сьвітала, калі «староста» бяжаў па вёсцы, пастукваючы ў маленькія падсьлепаватыя вакенцы:

— Гэй, Мікіта, выходзь!

— Ляксандар, барджджэй!

Гэтым летам польскі ўрад загадаў папчыняць дарогі. На гэтай працы выключна сяляне. Праца дарэмная, па 3-4 дні, ад зары да зары. І гэта ўлетку, у той час, калі трэба прыбіраць жніво.

Кожную раніцу „староста» бяжыць па вёсцы, выганяючы людзей на працу.

Гэтыя работы «ад каня» організаваны хітра: кожны, хто мае якога-небудзь мізэрнага коніка, працуе 4 дні. У загадзе сказана: «ад выязднога каня». У абшарнікаў коняй мала—машын болей, а калі і ёсьць коні, дык іх не залічваюць... Такім чынам працуюць адны сяляне...

Комсамольцы ўнесьлі іншую прапанову: **браць на работу з дзесяціны.** Хто мае 5—няхай адпрацуе 5 сажняў дарогі, хто 500—500 сажняў і г. д.

Па душы прышлася сялянам гэтая прапанова. Організоўвалі забастоўкі, часткова ўспыхвалі абурэньні. Не абышлося і бяз арыштаў «бунтаршчыкаў». У гмінах (валасныя ўправы) хлопцы доўга спрачаліся, улада зрабіла толькі частковыя ўступкі. І зноў «староста» кожную раніцу бяжыць па вёсцы:

— Гэй, Мікіта, бадай цябе, выходзь барджджэй!..

* * *

Нашы заходнія браты-комсамольцы амаль што няпісьменныя. За апошні час пачалі працаваць падпольныя гурткі па самаўзгадаваньню-чытаюць, вучацца пісаць. І за гэта іх прасьледваюць. Кіраўнікоў гуртком, актыўных хлапцоў, не чакаючы суду, кідаюць у турмы. А калі нельга прычапіцца—дыфэнзыва даручае справу «Стральцу» (фашысцкай організацыі моладзі). Склад гэтай організацыі вядомы—засьцянковыя шляхцічы, «асаднікі», кулацкія сынкі, якія пазарыліся на «рагатўку» (польская вайсковая шапка) і „білы ожэл" у чырвоным сэрцы, нашыты на левым рукаву вайсковага фрэнчыка.

Організацыя «Стралец» галоўным чынам групіруецца ў мястэчках, вясковыя хлопцы, апрача кулацкіх сынкоў, у яго не ўваходзяць.

«Стралец» **рыхтуе зьмену правакатарам.** Вось сапраўдныя прозьвішчы некаторых з іх—**Арлянкевіч, Фалевіч, Грыляшкевіч.** Гэта яны ў некалькіх вёсках клалі вінтоўкі пад стрэхі хат комсамольцаў, **каб іх пасьля абвінаваціць у абурэньні.**

А вёска расьце

На патайных сходах у хаце, у лясных разлогах, у непраходных багнах балот, дзе зьбіраюцца ўзбураныя сяляне, усё часьцей прарываецца:

— А чаму ў бальшавікоў добра?

І ў адказ сьціскаюць кулакі.

Алесь Рыдлеўскі.

Нам цяжка, але мы бадзёры

Ліст комсамольцаў-вязьняў Заходняй Беларусі з мястэчка Вілейка

Дарагія таварышы!

З-за турэмнай сьцяны, праз краты мяжоў, вітаем вас у дзень сьвята моладзі.

Хочацца падзяліцца з вамі аб тым, як жывём, як гатуемся мы да сьвяткаваньня міжнароднага юнацкага дню у засьценках буржуазных казэматаў.

Да сьвята мы рыхтаваліся некалькі тыдняў, раней запасаліся чырвонымі стужкамі, малявалі портрэты правадыроў.. Усё гэта павінна быць схавана на „Маліне" (месца, дзе ў турме хаваюць недазволеныя рэчы), каб прагныя „рэвізоры" нічагуткі не знайшлі.

Раніцою прышываем банты, каб да праверкі гэта была зроблена. і за гэта нас караюць:

Адбіраюцца тыя „вольнасьці", якія заваёваны галадоўкай, ня пушчаюць на спацар, ня прымаюць з дому ежы, не дазваляюць пісаць лістоў, імець пабачаньні з раднёй.

Нас усякімі спосабамі прыцясьняюць, не дасць вучыцца, прымушаюць нас рабіць галадоўкі.

З верай у будучыню мы заяўляем: сьцяг наш, сьцяг волі, будзе красавацца па ўсім сьвеце. Нязломнымі радамі мы выступаем на барацьбу з польскімі катамі.

Нам цяжка, але мы бадзёры і верым у перамогу рэволюцыі.

Няхай жыве дзень сьвята моладзі!

Няхай жыве вольны комсамол СССР!

Комсамольцы-політвязьні.

(Ліст атрыман ад польскага політ-эмігранта т. К.).

М. Майскі

Братом заходнім

З адвечнай цьмы, з крывавай гнілі
Праклёны—стогны нам чуваць;
Ляцяць да нас страшныя былі
Адтуль, дзе пан, жандараў раць...
І акрываўленыя твары,
І рукі з звонам ланцугоў
Глядзяць на вольныя абшары,
Дзе чуцен шэпт другіх вякоў.

А думы змучаныя мкнуцца
Убачыць шчасьце, волю, сьвет,
Ляцяць туды, дзе дні сьмяюцца,
Дзе расьцьвітае новы цьвет...!

. . . .

Гэй, гэй, браты!
Чакаць нямнога.
Да вашых катаў помста йдзе!
А вас—крывавая дарога
Ў краіну волі прывядзе!

Антось Замежны

У дэфэнзыве

Палачы, окупанты, фашысты,
Здраду хочаце вырваць з жыцьцём...
Мае раны пад вашым біцьцём
Загамоняць больш цьвёрда, вагніста,
Што ня выдам братоў палачом.
Выдумляюць горшы зьдзек,
катаваньне,—
Не патрэбны турботы для вас.
Што мне боль, калі ў гэты я час
Палыхаю жаданьнем паўстаньня
Шматмільённых прыгнечаных мас!
— Хоць вы сэрца на часткі
парвіце,—
Ў кожнай частцы жыць буду, каб
мсьціць!
Помсты нашай нічым не згасіць!
Блізкі час, калі мы бліскавіцай
Тут запалім часы навальніц.

З рызыкай сьмерці

З чым можна параўнаць тую, поўную гэроізму, страшэннай рызыкі і адвагі барацьбу комсамольцаў недалёка за нашымі межамі—у Польшчы і Заходняй Беларусі? Гэтая барацьба ня мае да сябе падобных.

Вось некалькі старонак з гэтай эпопэі.

Скандал на конгрэсе

У адзін прыгожы дзень горад Беласток, „гордасьцю" якога зьяўляюцца асабліва лютая ахранка і вядомая ва ўсёй Польшчы турма, быў „ашчасьліўлен" прыездам высокіх асоб—міністраў, вучоных, дактароў з розных замежных краін. Усе яны сабраліся на **ўсясьветны конгрэс эспэрантыстых.**

У часе пасяджэньняў конгрэсу, мясцовы камітэт компартыі Заходняй Беларусі задаўся мэтай паказаць замежным гасьцям, а разам з тым і замежным урадам, ад якіх яны былі дэлегаваны, што, ня гледзячы на жудасныя рэпрэсіі і разгул белага тэрору, партыя і комсамол сваю працу ня спыняюць і гатовы да далейшага змаганьня.

Дзеля гэтага былі надрукаваны падпольным чынам праклямацыі, якія і трэба было раздаць на рукі дэлегатам конгрэсу. Даручыць гэту справу прышлося, зразумела, комсамольцам.

Паліцыя, якая неяк пранюхала пра проклямацыі, стала вартаваць двор, у будынку якога адбываўся конгрэс, каб нікога чужога не прапусьціць і разам з тым не даць магчымасьці «крамольным лістуўкам, трапіць у рукі дэлегатаў.

Але нашых комсамольцаў гэта ня спыніла. Яны няпрыкметна пералезьлі праз паркан, акаляючы памяшканьне конгрэсу, у хвіліну раздалі проклямацыі і такім-жа шляхам няпрыкметна зьніклі.

Пасьля азнаямленьня са зьместам «лістувак» сярод дэлегатаў паднялася паніка. Яны неўзабаве папярэдзілі паліцыю, якая, аднак, ня гледзячы на ўсе прынятыя меры, ня здолела выкрыць нашых хлапцоў. Арошнія, з апаскай для жыцьця і рызыкай трапіць у бястэрміновую катаргу, выканалі ўскладзенае на іх партыяй даручэньне.

Характэрна, што ўся прэса, як мясцовая, гэтак і замежная, ні словам не абмоўвілася аб гэтым выпадку.

Пасадзілі паліцыю ў галёшу

У дзень леташняга МЮД'у—5-га верасьня 1926 году, Н-скі павятовы камітэт комсамолу Заходняй Беларусі пастанавіў павесіць у горадзе чырвоны сьцяг з «крамольным» лёзунгам.

Каму даручыць гэтую рызыкоўную справу, якая ў выпадку правалу пагражае 5-ю гадамі заключэньня, ня лічучы «процантаў» да яе — катаваньняў у ахранцы?—Зразумела, нікім іншым, як таварышам Вацлаву і Юзіку, якія самі ахвотна выклікаюцца выконваць падобныя даручэньні, дзе трэба лазіць на высокія месцы і наогул «фізкультурыць».

Ноччу гэтыя два комсамольцы накіраваліся да высокага дрэва ў цэнтры гораду, якое было імі выбрана, як зручнае месца для сьцягаў.

Калі адзін хлапец са сьцягам палез наверх, а другі застаўся ўнізе вартаваць, раптам пачуліся крокі набліжаючагася эшалёну паліцыі.

Каб не правaліць свайго таварыша, а разам з тым і сьцяг, тав. Вацлаў рашыў ахвяраваць сабой. Пад самым носам паліцэйскіх кінуўся ўцякаць і, зразумела, пацягнуў за сабой усіх «канаркаў». Спрытным манэрам уцякач здолеў зьбіць з напрамку сваіх прасьледвацеляў і пераскачыць праз якісьці паркан. **За гэты час Юзік пасьпеў зрабіць сваю справу і зьнікнуць.**

На заўтрашні дзень разьвяваючыся ў цэнтры гораду чырвоны сьцяг яскрава паказаў паліцыі, як яе ўчора акаўпачылі комсамольцы.

Паліцэйскія абурыліся і загадалі двум хлапцам, якія сталі бліжэй за ўсіх, палезьці на дрэва і зьняць сьцяг. Адказ, які яны пачулі, быў такі нечаканы, што прымусіў паліцэйскіх пачаставаць хлапцоў кіямі.

— Нам сьцяг нікольні ня шкодзіць. Хай вісіць сабе на здароўе!

Але кара кіямі, якой падвергліся хлапцы, далёка не адпавядала іх віне, калі прымем пад увагу, што **гэта яны ўчора вывесілі на дрэве сьцяг, здолелі падманіць паліцыю, а сёньня зьявіліся паглядзець на твор сваіх рук.**

Сьцяг вісеў сабе спакойна аж да паловы дню, пакуль ня быў зьняты гарадзкой пажарнай камандай!

Я. Закржэўскі.

НА СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ БУДОЎЛІ НАШЫХ ДЗЁН

Замежны комсамолец раскідае проклямацыі, змагаецца з фашыстамі, арганізуе забастоўкі.—Мы падымаем вытворчасьць працы, вучымся экономіць і быць добрымі гаспадарамі. Усё гэта--адна справа, адны зьвеньні пролетарскай рэволюцыі

Вёска да юнацкага сьвята

Сёньня дзелімся сваімі дасягненьнямі

Маем пажарную дружыну

(Аршаншчына)

Па ініцыятыве комсамольцаў Стрыгскай ячэйкі, Багушэўскага раёну, у вёсцы СТРЫГІ з'арганізавана пажарная дружына. У дружыну запісалася 21 чалавек, з які« 6 комсамольцаў.

Маем 6 коняй, на якіх райземаддзелам адпушчана 3 дзесяціны сенажаці.

У праўленьне і рэўкамісію абраны комсамольцы.

Р.

Школы, коопэратывы, курсы — вось вынікі комсамольскай работы

— МЮД—інтэрнацыянальнае сьвята прапоўнай моладзі ўсяго сьвету. Верныя вучэньню Леніна-Лібкнэхта комсамольцы ня раз паказвалі прыклад цапраўднага інтэрнацыяналізму.

Мы матар'яльна і маральна падтрымалі ангійскіх гарнякоў у дні іх стачкі.

Мы на баку мільёнаў кітайскіх рабочых і сялян, змагаючыхся супроць імпэрыялізму, супроць памешчыкаў і контррэволюцыйнай буржуазіі сваёй краіны.

Комсамольцы Савецкай Беларусі з асаблівай зацікаўленасьцю сачылі за барацьбою Комсамолу Польшчы і Заходняй Беларусі. Мы дапамаглі галадаючым сялянам Заходняй Беларусі.

Мы ў першых шэрагах змаганцаў супроць гвалту і ўлады буржуазіі. Усё гэта толькі адзін бок нашага інтэрнацыяналізму. Кожны посьпех наш на фронце соцыялістычнага будаўніцтва, узмацненьня пролетарскай дыктатуры ў СССР набліжае ўрачыстасьць соцыялізму ва ўсім сьвеце.

* * *

Соткі комсамольцаў-дэпутатаў у сельсаветах вучацца кіраваць Савецкай дзяржаваю.

Мы дэмонструем лепшыя прыклады,—гэта ня значыць, што ў нас няма памылак, што ў асобных мясцох у нас няма пасыўнасьці. Мы паказваем лепшых, каб па ім раўняліся, каб іх прыклад успрыняла кожная ячэйка, кожны сябар комсамолу.

Прудкоўская ячэйка (Чавускі раён). Думку аб пабудове новай школы комсамольцы прапанавалі на культкамісіі сельсавету, а пасьля і на пленуме савету—школа адбудована, пры чым да яе пабудовы, перавозцы матар'ялаў была прыцягнена беспартыйная моладзь.

Барсукоўская ячэйка (Кармянскага раёну). Культасьветная комісія сельсаветаў пад кіраўніцтвам і пры дапамозе комсамольцаў разгарнула працу па падпісцы на газэты сярод насельніцтва — у выніку на 4 двары выпісваецца адна газэта.

Куракаўшчынскі сельсавет (Кармянскі раён). Культасьветкамісія с/с (старшыня яе комсамолец) адчыніла пры сельсавеце куток «сяброў газэты», у якім налічваецца 23 чалавекі, сабрала бібліотэку, праводзіць чыткі газэт і гутаркі.

Калужская ячэйка (Хацімскага раёну). Ячэйка праз культкамісію арганізавала тыднёвыя сельска-гаспадарчыя курсы.

Латыгаліцкі сельсавет (Халопеніцкі раён). Комсамольцы паднялі пытаньне ў сельсавеце аб адчыненьні хаты-чытальні—зараз хата-чытальня працуе.

Вось факты. Прыклад таго, як трэба вырашаць агульную задачу культурнага будаўніцтва.

Па Бялыніцкаму раёну, дзякуючы энэргічнай працы комсамольцаў, завярбована 100 новых пайшчыкаў.

150 пайшчыкаў завербавала **Куракаўская коопэрацыйная камісія,** у працы якой прымала ўдзел ячэйка комсамолу.

У Забелышанскім сельсавеце праз гаспадарчую камісію ячэйка сумесна з сельсаветам прыцягнула сялянства да арганізацыі мэліорацыйнага таварыства.

Самулкаўская ячэйка ў часе пасяўной кампаніі вытрабавала радавую сеялку—увесь пасёлак засеяваў поле машынаю.

... Сотні новых пайшчыкаў, новае мэліорацыйнае таварыства, колектыўна купленая машына—усё гэта крокі па шляху гаспадарчага адбудаваньня вёскі.

У наша юнацкае сьвята нам застаецца вітаць ячэйкі, стаўшыя на гэты шлях!

Нашы дасягненьні к МЮД'у

(Жыліхаўская яч. ЛКСМБ, чырвонаслабодзкага раёну)

З'арганізавалася ячэйка ў 1923 годзе—і з першых дзён свайго існаваньня зьвярнула ўвагу на гаспадарчую працу ў вёсцы.

Тормазам ува ўсёй праводзімай працы ячэйкі зьяўлялася адсутнасьць свайго памяшканьня.

Сходы прыходзілася наладжваць па чарзе ў кожнага комсамольца. Але ячэйка не апускала рук і працу вяла.

У 1925 годзе ячэйка прасунула ў сельсавет сваіх сяброў, з гэтага году сельсавет фактычна становіцца пад уплыў ячэйкі.

У 1926 годзе наш «комсамольскі» сельсавет праміруецца ЦВК СССР за лепшую пастаноўку працы радыё-прыёмнікам і ў гэтым годзе Слуцкім Акр. Вык. Камітэтам будуецца дзеля нашага сельсавету тыпічны будынак. Комсамольцы першыя адгукнуліся на дапамогу на пабудове гэтага будынка. Ахвотна першымі паехалі за лесаматар'ялам.

Зараз для ячэйкі маецца асабовая кватэра і зараз шырэй ячэйкаю разгортваецца і культпраца.

К сьвяткаваньню 13 гадавіны МЮД'у ў нас няма ніводнага вучастку фронту ў жыцьці вёскі, дзе-б комсамольцы ня зьяўляліся «заправіламі». З 16 комсамольцаў у нас толькі 4 зьяўляюцца ня выбранымі на якую-небудзь грамадзкую працу.

Не малыя мы маем дасягненьні к нашаму сьвяту.

М. Шпілеўскі.

Няхай жыве сусьветны комсамол!

Крок за крокам

У Міжнародны Юнацкі Дзень не дарэмна будзе пералістаць старонкі нашай «Чырвонай Зьмены», праверыць, як мы ўдзельнічаем у рацыяналізацыі прамысловасьці, у рацыяналізацыі нашых, дзяржаўных установ.

Маленькія допісы юнкораў гавораць шмат аб чым. Конкурсы на лепшых маладых рабочых ужо не якая небудзь навіна, яны практыкуюцца цяпер амаль што на кожным заводзе і прыносяць ня мала карысьці.

Вось у **Гомельскай Картанажнай** фабрыцы працуе 200 комсамольцаў. Майстры наборнага цэху скардзіліся:—«комсамольцы набіраючы, робяць шмат памылак».

Вось ячэйка і наладзіла конкурс на лепшага вытворцу, і вызначыла праз конкурс аб адносінах комсамольцаў да працы. Спачатку яна наладзіла вытворчую лётарэю: хлапцы выцягвалі білецікі з пытаньнямі, якія адносіліся да практычнай працы прадпрыемства. Хто адказваў добра—давалі прэміі.

На адчыненьні агульна-гарадзкой конфэрэнцыі моладзі Барысаву—быў праведзены вытворчы конкурс. Прымалі ўдзел работніцы «Чырвонай Бярэзіны»—пяць упакоўшчыц і дзьве куп'ршчыцы.

«Не пасьпееш вокам прасачыць, як ужо з рук вылятае поўная скрынка запалак.

Піша юнкор Клопаў.—«Заля сачыла за машынальным рухам рук,—і дзівілася, што ёсьць у нас такія добрыя работніцы». Конкурс зацікавіў моладзь вытворчасьцю.

Калі на дражджавым заводзе «Чырвоны Харчэўнік» (Гомель) комсамольская ячэйка абвясьціла аб конкурсу, нават зацікавіліся і рабочыя.

Камісія, праверыўшы працу моладзі на вытворчасьці, выявіла, што бранявік пры сэпаратары тав. Урэцкі ў працягу паўгоду замацаваў кваліфікацыю і працуе самастойна побач з іншымі сэпаратаршчыкамі і г. д.

Гэты конкурс прымусіў моладзь падцягнуцца ў працы.

Правадзіліся вытворчыя конкурсы і ў Віцебшчыне. Там, па прыкладу юнсэкцыі мэталістаў, пасьледавалі ячэйкі: Акулярнай фабрыкі, шчацінай, ЦРК і камунальнага трэсту.

Глядзіць вока комсамольскай ячэйкі, прыкмячае кожную дробязь у сваім прадпрыемстве. Так, па прапановах комсамольцаў, у мясцкоме шляху і матар'яльнай (Менск) зрабілі шмат добрага ў галіне рацыяналізацыі: 1) у кузьні была праведзена мэханізацыя (устанавілі боўтарэзныя, сьвярдлільныя і іншыя варштаты), 2) у кузьні быў зроблен комін (раней там дым еў надта вочы), 3) пабудованы шлях для перавозкі матар'ялу, 4) па прапанове комсамольца кожнай арцелі далі па вагончыку, штэ спрыяла зьнішчэньню «дарэмнага чаканьня».

У Віцебску, ячэйка Акулярнай фабрыкі дабілася зьнішчэньня браку, па прапанове комсамольцаў была наладжана лепшая апрацоўка аправы для акуляраў.

Прыкмецілі комсамольцы швэйнай фабрыкі „Профінтэрн", што псуюцца машыны ад масла (якім абліваюць машыны)—далажылі адміністрацыі і недахоп быў зьнішчаны. Яны таксама дабіліся скарачэньня штатаў, узьнялі пытаньне аб тым, як лепш накаляць уцюгі і аб лепшай устаноўцы машын.

Комсамольцы «Мэтпрому» № 3—унесьлі прапанову аб увядзеньні тачак, што дала магчымасьць хутчэйшаму прывозу паўфабрыкату і зьнізіла процант прастою рабочых.

Комсамольцы фабрыкі «Самахода» унесьлі прапанову аб арганізацыі групавой працы, што дало павялічэньне вытворчасьці і якасьці выпрацоўваемага абутку.

У Рэчыцкай комсамольскай арганізацыі некаторыя ячэйкі ніколі не праходзяць паміж недысцыплінаванасьці і дрэнных адносін да працы, актыўна ўдзельнічаюць у вытворчым жыцьці.

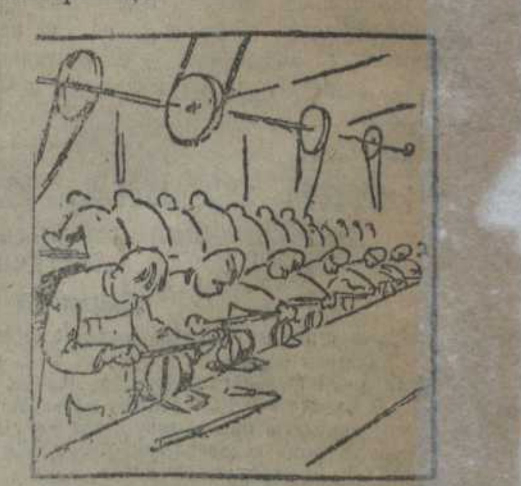
Так, на гвазьдзільна-вінтавым заводзе „Інтэрнацыянал" комсамолец Іткаў Рыгор—унёс прапанову аб замене нафты салам, пры змазцы дроту ў гвазьдзільным цэху. Ён дадумаўся, што гэта дасьць меншую амартызацыю і палепшэньне якасьці продукцыі. Яго прапановы былі прыняты.

Па прапанове комсамольца Гарэліка («Інтэрнацыянал») уведзена навізна ў абточцы шнэкал на фрэзэрным станку—дзякуючы чаму замест ранейшых 12 гадзін, на вытачку адной шнэкалы ідзе 2 гадзіны.

Шэраг практычных прапаноў, вылічаных і правераных, унёс т. Міхаленка, па частцы рацыяналізацыі і палепшаньня вырабу фанэры на фабрыцы «Дняпра».

Дрэнна толькі тое, што адміністрацыя няўважліва адносіцца да прапаноў моладзі, а гэтае адбіваецца на працы.

Вядома ў нас яшчэ шмат ёсьць ячэек, якія слаба ўдзельнічаюць у вытворчасьці, ім трэба ўзяць прыклад з лепшых і іменна ў Міжнародны Юнацкі Дзень праверыць свой удзел у рацыяналізацыі вытворчасьці.

ЛІТАРАТУРНЫ КУТОК

Юлі Таўбін

На варце

У ліхую непагоду,
І крывавыя баі
Будуць першымі заўсёды
Комсамольскія палкі...

Раз на варце дзеці бруку
І узаранай цаліны,
Хто прыкласьці сьмее рукі
Да Савецкай стараны?...

Гэй, забойцы!.. Гэй. вы, каты,
Што схаваліс за мяжой?
Падзівіцеся на сьвята
Маладосьці агнявой!

Сёньня ў песьнях — звоніць радасьць
Сёньня ў жылах—пеніць кроў—
У кагорты, у атрады
Мы зьліваемся ізноў...

Хай нам вораг ставіць кнеі
І паны рыхтуюць сець.
Ім—загінуць у завеях,
Нам—у цьвецені квітнець.

Мы на сустрэч перашкодам
Ашчацінілі штыхі...
Дружна-ж стройся, ўзвод за зводам
Ў комсамольскія палкі.

Міхась Багунец.

Моладзі

Дзецям Волі
гэты верш прысьвячаю

Дарогу нам!
Іскрыся, сонца!
Зьнікай са шляху, цемра-цень!—
Сягоньня мы таўпой бясконцай
Сьвяткуем свой
Юнацкі дзень.

Сьмялей, юнацкія атрады,
Ідзеце шляхам перамог!
Сягоньня гымн
Сьпявае радасьць
І на палёх
І ў гарадох.

Наперад!
Сьветлаю дарогай
З юнацкім жарам і агнём,—
Хай скарбы
Спадчыны убогай
Пазарастаюць палыном!

Наш шлях адзначаны крывёю.
І доўгім шэрагам ахвяр,—
Мы
Кожны крок
Забралі з бою
Ды не астыў
Юнацкі жар.

І мы сягоньня
З буйнай песьняй
Ідзем на зьмену тым,
Хто лёг
Недачакаўшыся Прадвесьня,
Што загараецца ў палёх.

Сьмялей, юнацкія калёны!
— На шлях—
Да сонца, вольных днёў!
За вамі, з вамі—мільёны
Ідуць на сьвет
Другіх агнёў.

І можа заўтра
Ці сягоньня
Заграе гром другіх падзей
І зацьвітуць
Сусьвету гоні
Чырвоным колерам надзей...

Сьмялей, юнацкія атрады,
Ідзеце шляхам
Перамог—
Сягоньня
Гымн сьпявае радасьць
І на палёх
І ў гарадох!

Алесь Данчэнка.

Маладзік

— Прызнайся, пытаем у астатні,
Вядома, што ты—камуніст,
Хто быў галавою паўстаньня,
Хто заклік у сёла панёс?
— Маўчыш, не жартуй, чалавеча,
Мы вырвем з цябе язык!—
За краты, у панурую вечнасьць
Рагамі блудзіў маладзік...
А, як усё, далёка... дружына,
Зялёныя звоны ў гаю.
— Другарня, дзе ваша, скажы нам,
Дык долю палепшыш сваю.
— Ну, песьня твая так вясёла
(Вядома, што ты—камуніст),
То ты-ж на заводы і сёлы,
Адозвы чырвоныя нёс?
.. І чорная дарога
У цьвецені вясна.
І ноч, і трывога,
І ноту высоку
У вуха зьвініць цішыня!
Яго маладога
За места, у яры,
Станога дарога
Пойдзе з гары.
Станога трывога
Глухое пары
— Ну хутка, ідзі-ж камуністые!..
А месяц на варце—на месцы,
У вочы яму сьвяціў
Штыхі ў яру залаціў.
Чу! стрэлы за стрэламі... двойчы...
Хто з нас не забудзе весь век
Як сьмертніку дзівіцца ў вочы
У астатні... у яру маладзік.

Пераклаў з украінскай
М. Вербнага.

Сёньня вучыцца—каб у бойках перамагчы!

Працоўная моладзь усяго сьвету ў патрэбны час адстаіць СССР—сваю соцыялістычную бацькаўшчыну!

Райком—штаб батальёну
Рыхтуемся да вайсковай гульні

З 6-ці гадзін Чэрыкаўкскі комсамольскі райком (Чэрыкаў)—штаб батальёну пачынае прымаць партызанскі выгляд. Ён папаўняецца комсамольцамі, адзетымі ў галіфэ, боты, замест гальштукаў і чаравік. Гэта гарацкая комсамолія зьбіраецца на падрыхтоўчыя страявыя заняткі да правядзеньня вайсковай гульні—паходу.

Тры гадзіны ў дзень—страявыя заняткі. Згодна выпрацаванай програме ўжо абраны штаб кіраўніцтва зводнага батальёну. згодна загаду па батальёнах сфарміравана комсамольская рота з 4-х узводаў і аднаго санітарнага аддзяленьня.

Дзеля правядзеньня політработы ў час паходу, высунуты ўзводныя політгрупаводы з ліку сэкратароў комсамольскіх ячэек.

Загаловак паходнай насьценгазэты таксама гатовы, пачалі атрымоўваць допісы вайскораў. Комплектуюцца вайсковыя бібліотэчкі, зьбіраюцца газэты з ўсіх палітбайцоў. Газэты пакінуць у бліжэйшай вёсцы, каля якое адбудуюцца вайсковыя гульні. Наведваньне заняткаў на 100 процантаў. Зацікаўленасьць да гульні вялікая, нават маюцца добраахвотныя запісы беспартыйнай моладзі, з ліку дапрызыўнікаў 1905 году.

Добін.

Загад № 2

Па № батальёну, 17 жніўня 1927 году, горад Чэрыкаў.

§ 1.

У зьвязку з зьяўленьнем атрадаў ворага ў Магілеўскай акрузе, загадваю сформіраваць да 18-га жніўня роту ў ліку 140 чалавек, падзяліўшы роту на пяць узводаў. разьбіўшы узводы на 4 аддзяленьні.

§ 2.

Аддзяленьні сформіраваць з 7-мі радавых, вызначыўшы да іх малодшых камандзіраў па аднаму на аддзяленьне.

§ 3.

Роту зформіраваць з ліку комсамольцаў Чэрыкаўскай гар. організацыі і моладзі 1905 году нараджэньня, прыступіўшы з імі да папярэдняй вучобы.

§ 4.

У якасьці начальствуючага складу роты прыцягнуць камандзіраў рот, узводаў аддзяленьняў запасу, тэрыторыяльнікаў і дапрызыўнікаў 1905 году.

§ 5.

Дзеля дасьледчых мэтаў, падтрымкі сувязі і санітарнага абслугоўваньня роты, сформіраваць аддзяленьне разьведкі, сувязі і санітарнае аддзяленьне, увесь радавы склад вышэй адзначаных аддзяленьняў са складу 5-га узводу.

§ 6.

18-га жніўня да 8-мі гадзін вывесьці роту у сад для асабістага агляду.

§ 7.

Усяму камандзіраму складу роты, на занятках быць пры знаках адлічча ўстаноўленых у Р. С. Ч. А.

§ 8.

К 12-ці гадзінам 19-га жніўня прадставіць дакладную пісульку аб выніках сформіраваньня роты, з асьвятленьнем політыка-маральнага становішча байцоў і іх настроі ў зьвязку з надыходзячымі бойкамі.

Загад да 18 прачытаць па ротах.

Кам. батальёну—ВАРОНЧАНКА.
Камісар—ЧАРВЯКОЎ.
Нач. штабу—ВЯСЁЛЫ.

Будзем падрыхтаванымі

Вайна паміж капіталістычным сьветам і сьветам будуючагася соцыялізму няўхільна,—варожасьць гэтых двух у корні працівалеглых сыстэм няўхільна павінна прывесьці да рашучай сутычкі паміж імі. Вайна паміж СССР і капіталістычнымі краінамі павінна быць у бліжэйшыя-ж гады, як гэта даказалі нясупынныя атакі на СССР, якія організованы пад кіраўніцтвам ангельскага імпэрыялізму.

Паспрабуем разабрацца у сучасным становішчы капіталізму. Асноўнымі супярэчнасьцямі апошняга зьяўляецца: барацьба паміж асобнымі дзяржавамі з-за тэрыторыяльных і ўсякіх другіх набыцьцяў: барацьба каланіяў і паўкалёніяў супроць імпэрыялізму вялікіх і малых дзяржаў; барацьба клясаў унутры капіталістычных краін ва ўсім сьвеце і, нарэшце, існаваньне СССР, які ўсёй сваёй клясавай сутнасьцю праціваставіць сябе ўсяму буржуазнаму сьвету.

Акрамя гэтага політычнага боку пытаньня, маецца і далёкі ня мала важны бок. Вялікая тэрыторыя ранейшай царскай Расіі, а цяпер Савецкага Саюзу даўно зьяўляецца смачнай прынадай дзеля ўсякага роду капіталістычных акул.

Але Кастрычнік пазбавіў замежных капіталістых іх расійскіх уладаньняў, а іх цяперашнім драпежным апэтытам перашкаджае шлях нашага манапольля ўнешняга гандлю і наша концысіённая політыка.

У апошні час лопнула яшчэ адна надзея нашых ворагаў — надзея на клясавыя перараджэньні нашай дзяржавы. Калі ў 1921 годзе Англія заключыла з намі гандлёвую згоду, сэр Робэрт Хорн (падпісаўшы з намі тады гэты дагавор) на адным сходзе выказаў іменна гэтую надзею. Трэба,—гаворыць, пакінуць бальшавікоў у пакоі і яны самі перародзяцца ў буржуазную ўладу. Бальшавікі, аднак, не перарадзіліся, што і прымусіла цьвёрдалобую кліку з намі парваць сувязь.

Момант нападзеньня на нас можа наступіць тагды, калі нашым ворагам удасца стварыць значны, па іх думках, антысавецкі фронт. Спробы ўцягнуць у гэты фронт Францыю, Італію, Нямеччыну агульнавядомыя.

Гэтая вайна супроць СССР будзе (у адзнаку ад войн паміж імпэрыялістамі) узброенай клясавай барацьбой сусьветнай буржуазіі, супроць сусьветнага пролетарыяту.

У якой меры ўсе гэтыя разьлікі буржуазіі апраўдаюцца, пакажа будучыня. Але для гэтага мы ўжо цяпер павінны ўсякімі спосабамі прыцягваць увагу працоўных мас да нарастаючай ваеннай небясьпекі. Трэба, каб вайна не застала масы непадрыхтаванымі, як гэта было ў 1914 годзе.

А тое, што амаль ніводнае выступленьне пролетарскіх мас цяпер не абыходзіцца бяз лёзунгу абароны СССР, дае нам упэўненасьць, што ў надыходзячай немінуючай барацьбе пераможам мы, а не нашыя ворагі.

Жлобінцы—заўсёды гатовы!
Субота—вайсковы дзень

Манэўры Жлобінскай комсамольскай організацыі яшчэ не праводзіліся, але падрыхтоўка да іх разгарнулася ва ўсю, захапіўшы ўсіх без выключэньня комсамольцаў.

Баявы настрой організацыі не абмяжоўваецца адным толькі «настроем», але і знаходзіць выраз у справе па ваенізацыі.

Амаль, што кожнай ячэйкай высунуты спэцыяльныя ўпаўнаважаныя па разгортваньню працы ТСА-Авіяхіму.

Праца гэтых упаўнаважаных заслухоўваецца на пасяджэньнях бюро і сходах ячэек—чым дасягаецца ўзмацненьне зацікаўленасьці да вайсковай справы.

Штотыднёва, па суботах у гарадзкой організацыі праводзіцца „вайсковы дзень“. Амаль што ў кожнай ячэйцы па раёну існуюць вайсковыя гурткі, кіраўнікамі якіх зьяўляюцца спэцыяльныя таварышы—з Чырвонай арміі ў горадзе і дэмобілізованыя чырвонаармейцы ў вёсцы.

Шмат у нас ёсьць вайскова-стралковых гурткоў, яны організаваны: пры юнсэкцыі клюбу «Карла Маркса», пры ячэйках Дэпо, Фабзавуча, Пірэвіцкай, Стара-Руднянскай, Малевіцкай і іншых. Займаюцца рэгулярна.

Па ініцыятыве ячэйкі дзеравапрацоўнікоў, быў налажан на лесазаводзе «нядзельнік». Заработак пайшоў на організацыю стралковага гуртка і ў карысьць ТСА-Авіяхіму.

Начоўка ў лесе

У мэтах праверкі падрыхтаванасьці да манэўраў, райкомам КСМ праведзена начоўка ўсяе гар. організацыі ў лесе.

На зборны пункт сваечасова зьявілася ўся організацыя. Разьбілі ўсю організацыю на два «эскадроны», адзін з якіх пашоў у лес і да цёмнай ночы ў «баявым» парадку чакаў прыходу другога эскадрону, пасьля чаго ноччу адбыўся «бой».

Начоўка дала практычныя вайсковыя навыкі організацыі, паказала, што організацыя да манэўраў ПАДРЫХТАВАНА.

Не абыходзілася і бяз «анэкдотычных» момантаў. У чаканьні сігналаў да трывогі, некаторыя комсамольцы цэлую ноч хадзілі каля зборнага пункту, жадаючы быць больш «акуратнымі», былі моманты, калі знаходзілі комсамольцаў сьпячых пад плотам, каля зборнага пункту.

Антушоўская ячэйка, не дачакаўшыся загаду, зрабіла «пробную» трывогу, зазваніўшы ў званы ў царкве, ня ўмовіўшыся з царкоўным саветам, за што перапалоханыя сяляне пасадзілі сэкратара ячэйкі ў падвал, на цэлую ноч.

Вадзім Зязюля.
Пятрусь Цікавы.

Комсамольцы сябе апраўдаюць

Комсамольская ячэйка 3-й роты АБВШ галоўную сваю ўвагу зьвяртала на вывучэньне рашэньняў пленумаў ЦК УсеКП, ІККІ і КІМ. Добра прапрацавалі пытаньне аб унутрыпартыйным становішчы, сутнасьці будаўніцтва соцыялізму ў нашай краіне, асаблівасьці разьвіцьця кітайскай рэволюцыі.

Асноўным стрыжнём працы была саюзная адукацыя, вакол якой і гуртавалася ўся выхаваўчая праца.

Таксама была зьвернута асаблівая ўвага на працу па сувязі з Чырвонай арміяй.

Комсамольцы ў большасьці прыбылі ў школу з вёсак і заводаў, ня былі зусім азнаёмлены з бытам і жыцьцём Чырвонай арміі.

Праца праходзіла пры ўзаемным наведваньні сходаў, наладжваньні агульных вечароў, экскурсый і г. д.

Уся гэтая праца спрыяла выхаваньню комсамольца камандзіра, і прывіўкі яму якасьцяй адзінаначальніка, неабходных дзеля выхаваньня чырвонаармейцаў у чырвонаармейскіх частках.

Комсамольцы-камандзіры гэтага выпуску ўпаўне апраўдаюць ленінскую назву і будуць загартаванымі камандзірамі РСЧА.

Капшуль.

У паход
(Нова-Беліца)

Субота. Сінія змрокі наляцелі хутка.

На «Ленінскай» — ажыўленьне. Моладзь энэргічна «шпацыруе» ўзад і наперад.

Але не ўбачыце вы тут аніводнага комсамольца. Усе яны сабраліся на пляцоўцы, утапаючай у зеляніне, асьветленай электрыкай. Лесазаводцы—ў шэрай спэц'адзежыне, астатнія ў скураных куртках, хто з торбачкай за плячыма, а хто і па дачнаму: з кошыкам:

— Гэй, Ванька!—Крычыць адзін комсамолец другому,—навошта ты «сыдар» такі цягнеш за сабой?

— А што. — адказвае Ванька, ухмыльнуўшыся,—на трох салдат хунтаў 7 зусім ня многа!

Хлапцы пяюць песьні, гутараць. У чырвонай альтанцы, патануўшай у яблынях, сядзіць штаб; абмяркоўвае карту вайсковых дзеяньняў.

10 гадзін. У зборы ўся організацыя. Чутна каманда, і хлапцы строяцца паўзводна.

Узводы атрымліваюць вінтоўкі. Вышлі на вуліцу, пастроіліся па ротах. Ззаду—«штаб», санітары, хім-каманда, доктар, аптэка.

Ціха рухаемся па вуліцах да лесу.

Камандзір узводу, падбягаючы, крычыць: „хто там стукае затворам?» — Хлапцы жартуюць: „гэта — Ванька“, спужаўшыся, ня зачыніў затвору—і кладзе яго ў кішэню». Чутна каманда ўзводнага: «Розныя гутаркі кінуць!—і жарты сьціхаюць.

Уваходзім у лес. Маленькі прывал. Наперад накіроўваюцца дазорныя. 1-ая рота — будзе нашым ворагам. Зноў пашлі.

Вышлі ў поле і раскідаліся ў ланцуг. Наша рота вядзе наступленьне, памалу рухаемся наперад да вёскі. Ціха. Толькі далёка дзесьці, у вёсцы глуха гаўкае сабака. Растае цемра. Чырвоны Усход.

Ледзь золак, пачаўся бой. Вёска была ўзята. «Пераможцы» і «ворагі» сабраліся каля млына, адпачылі, пад'елі і зноў пашлі.

Каля саўхозу, у лесе групаводы — свае хлапцы, правялі палітгадзіну на тэму „аб пагрозе новай вайны“. Фізкультурнікі наладзілі гульню.

У нова-беліцкім лесе нас сустракаў оркэстр. Грымнула музыка, і зморанасьці як ня было.

Каля райкому — кароткі мітынг, і хлапцы, здаўшы зброю, разышліся па хатах.

Л. Шапіра.

У лес, на манэўры!
((Гомельшчына, Чачэрск)

Бюро Чачэрскай комсамольскай ячэйкі рашыла праверыць дысцыплінаванасьць і гатоўнасьць комсамольцаў. З гэтаю мэтаю, яно разам з пажарнай дружынай наладзіла трызогу.

У 6 з паловаю гадзін раніцою загудзелі царкоўныя званы. Комсамольцы хутка сабраліся да вызначанага месца, каля будынку райкому. Роўна а 7-ай гадзіне хлапцы пастроіліся ў шэрагі і накіраваліся ў лес (у 5-ці вярстах ад Чачэрску).

Пажарная дружына таксама наладзіла абгляд.

У лесе комсамольцы разьбіліся на 2 атрады—„чырвоных і белых“, пачаліся манэўры.

Абодвы бакі арганізавалі „штабы“, высунулі разьведку і павялі адзін супроць другога наступленьне.

Настрой—быў баявы.

Пасьля «бою» быў двухгадзінны адпачынак, затым палітгадзіна, на якой пагутарылі аб выніках 5-га пленуму ЦК Комсамолу. Потым хлопцы займаліся фізкультураю: кідалі дыск, бегалі і г. д.

М. Вермул.

КАДР З НЯІСНУЮЧАЙ ФІЛЬМЫ

Калісьці ў кіно яна бачыла патрасаючую фільму.

Гэроіня была абкружана шайкай зьверападобных людзей, якія ламалі ёй рукі, прыстаўлялі да віска рэвольвэр і злобна рагаталі. Бедная гэроіня была ў роспачы. Дарэмна яна абаранялася—сілы пакідалі яе і праз хвіліну—другую ўсё магло быць скончана... Але ў гэты самы рашучы момант на экране зьявіўся гэрой. Вочы яго гарэлі. Ён схапіў за каўнер аднаго бандыта і, як зьняты бот, далёка адкінуў яго. Другога, трэцяга, чацьвёртага. Блішчучы залатанымі порткамі і пега. Блішчучы залатанымі порткамі і пе, рапалохана аглядваючыся, бандыты зьніклі, а гэрой і гэроіня кінуліся адзін да другога і застылі ў доўгім-доўгім пацалунку.

У залі ў гэтым месцы пачуліся гукі, якія вельмі гарманіравалі са сцэнай на экране—тыя гукі, якія немагчыма перадаць літарамі, але якія добра вядомы кожнаму, хто хоць крышку быў маладым і калі-ні-калі дазваляў сабе вячэрнія пагулянкі з месяцам ці без такавога.

Гэтыя гукі, зразумела, былі ня чужыя і сэрцу маладой талочынскай комсамолкі тав. Ж., якая разам з усім культурным насельніцтвам мястэчка глядзела ў гэты вечар карціну.

Ідучы да хаты, яна марыла аб тым, што бачыла на квадраце белага палатна... О, каб і ёй прышлось перажыць такія дзіўныя прыгоды, як гэтай гэроіні.. Каб і яе ў апошнюю хвілінку выратаваў ён (а ён-жа ёсьць!) і... гэты дзіўны пацалунак... Як добра жыць на сьвеце!

Хутка лёс даў ёй магчымасьць праявіць сябе.

Яна атрымала з ячэйкі пісульку, у якой ёй, комсамольцы Ж., прапанавалася сёньня а поўначы зьявіцца да Нардому. Нікому аб гэтым не перадаваць. Зьверху, дзеля большай перакананасьці, суровым сэкратарскім почаркам было напісана: «Строга сакрэтна».

Комсамолка Ж. адным вухам чула аб ваенізацыі, трывогах, манэўрах і інш., але такая проза ня была ёй па душы. Яна адразу ўявіла сабе нешта грандыёзнае і страшэннае. Думкі перапалоханым статкам закружыліся ў галаве. Хто ведае, што яе чакае? Быць можа, гэта апошняя ноч у радным мястэчку Талочына... Падумаць толькі—«строга сакрэтна», поўнач, нікому не перадаваць... Ніколі такога ня было! І адразу ў яе памяці ўсплылі малюнкі калісьці бачанай фільмы, яна адчула холад рэвольвэрнага дула, прыстаўленага да віска... Да яго! Да яго! З ім, толькі з ім трэба ісьці на такую справу! Гэта няважна, што ён беспартыйны—яму можна!

І, абкруціўшыся цёмнаю матчынаю хусткаю (зусім як у фільме!) яна пабегла да яго.

Ён—малады настаўнік тав. Л., ня зусім быў падобен да гэроя, але затое, даволі разважлівы, супакоіў яе і ўрачыстым голасам сказаў, што яе не пакіне, што ён зойдзе да яе і яны разам пойдуць да Нардому.

Так і было. Ішлі яны па пустынных вулічках мястэчку, каля хібарак з патушанымі вокнамі, і ціхімі галасамі гутарылі аб іх будучым шчасьці.

Калі прышлі да Нардому, там ужо нікога ня было,

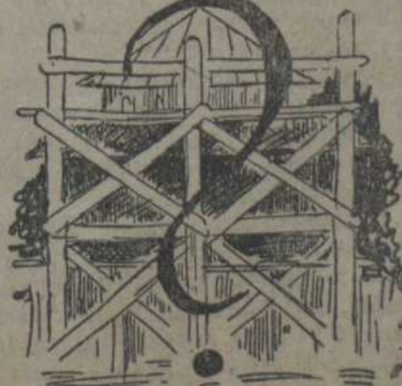
І яны зноў пашлі такім-жа павольным крокам і іх ціхія галасы былі асабліва чоткія ў густых змроках. На небе выпадкова ня было месяца, але ў сэрцах іх палалі сонцы.

А на заўтра настаўнік Л. спаткаў на вуліцы групу комсамольцаў, адвёў іх у бок і дакорна сказаў:

— Паслухайце—што-ж гэта такое? Мы ўчора прышлі, а вас там няма... нядобра, нядобра...

Комсамольцы пераглянуліся, нічога не адказалі і хутка закрочылі ў бок.

Міх. Гольдбэрг.

Хто першы па збору „пятачка“?

Як 12 комсамольцаў атрымалі вымовы

„Не магу я плаціць розныя пятачкі“

У Ленінскі тыдзень пачалася па ўсёй Беларускай організацыі ЛКСМБ кампанія па збору інтэрнацыянальнага пятака.

На першым месцы па збору стаіць Менская організацыя, на другім Віцебская. За імі ідуць Полацкая і Мазырская.

Астатнія акругі цягнуцца ў хвасьце. Сабралі зусім нязначную частку патрэбных грошаў.

Чаму Меншчына наперадзе?

Комсамолка ячэйкі Белкопсаюзу — Гінзбург кажа:

— Справа ня ў грошах, бо яны невялікія, а ў тым, каб іх сумець сабраць.

Нельга з гэтым не згадзіцца.

Менскі акругком сваячасова разаслаў усім райкомам цыркуляры аб неабходнасьці правесьці кампанію па збору пятака.

У выніку—сваячасовага разгляданьня пытаньня на ячэйках і разам з гэтым і пачатак збору далі наступныя вынікі.

Запазычанасьці цяпер за вясковымі райкомамі, апрача Сьмілавіцкага, няма.

У Ляхаўскім раёне. Ячэйка сувязі, напрыклад, пасьля сходу, дзе разглядалася пытаньне аб адліках, адразу пачала збор.

Усе прысутнічаючыя тут-жа ўнясьлі пятак. І ячэйка адна з першых выканала свой інтэрнацыянальны абавязак.

Не адсталі і ячэйкі с.-г. майстэрань, „Энэргія“, гарбарнага заводу, АДБТ (Архітэктурна-Дарожна-Будаўнічнага тэхнікуму БДУ.

У гэтых ячэйках выдзяляўся зборшчык. Ад яго многа залежала.

Напрыклад, у БДУ зборшчык напамінаў аб адліках і ў сталоўцы, і ў інтэрнаце, дзе каго ня сустрэне. Ад яго ўжо ня ўцячэш.

Калі хто ня меў грошай, у другога пазычаў. Адзін за другога плацілі. Але ўнясьлі колькі было трэба.

Але ёсьць ячэйкі, якія больш холадна адносяцца да збору. Напрыклад ячэйкі МПУ, станцыі Менск Заходняй быдлабойні, гужтранспарту—маюць амаль на 50 проц. запазычанасьці. НКЮ, Дзяржстрах Чырвоная Зорка і інш. маюць таксама яшчэ даўгі.

Кастрычнікавы райком сваячасова выканаў разьвёрстку Акругкому. У міжнародным Юнацкім дні, будуць сабраны пятакі толькі з тых, хто ўступіў пасьля ленінскага тыдню.

У Гарадзкім раёне. Першымі па ўзносу пятака ідуць ячэйкі хлебапякарні і МПРК.

Затое з другога боку першай можна лічыць ячэйку 1-ай друкарні.

Ня гледзячы на атрыманую сэкратаром ад райкому строгую вымову, ячэйка яшчэ і цяпер мае запазычанасьць.

Ячэйка 4-х прац калектываў, ужо пасьля вымовы сэкратару, ліквідавала свой доўг.

А цікава, ў якім становішчы справа, з інтэрнацыянальным адлікам ў ячэйцы, якая павінна быць ужо, напэўна, вядомай. Гэта значыцца ў ячэйцы прац асьветы.

Дык вось падзівецеся: 12 комсамольцаў з гэтай ячэйкі—настаўнікаў 1 загадчыкаў школ—атрымалі вымовы за неўплату адлікаў! Ці-ж гэта ня сорам?

Вымовы атрымалі таксама 2 комсамольцы ячэйкі пры мясцкоме Швейнікаў.

Аднаго з гэтай ячэйкі, найбольш злоснага неплацельшчыка выключылі.

Выключылі таксама аднаго з школы будаўнікоў, які казаў: «Не магу я плаціць розныя пятачкі».

Некаторыя ячэйкі, як, напрыклад, вытворчыя майстэрні маюць і цяпер значную запазычанасьць.

Э. Ш.

Каго з комсамольцаў ні запытаеш, што робіць ваша ячэйка па Мопру, кожны адказвае: „Маецца ў нас упаўнаважаны“.

Многія з нашых хлапцоў сябрамі Мопру і плацяць адлікі. Больш нічога і ня робіцца“.

Так у большасьці ячэек. Але бываюць і шчаслівыя выключэньні. Гэта ў ячэйцы профшколы швейнікаў. Ёсьць пры профшколе ячэйка Мопр. Усе сябры бюро—комсамольцы. Уцягнулі ў Мопр амаль усіх профшкольцаў. Маюць куток Мопру, праводзяць сходы.

Аб іх нават кажуць, што Мопраўская ячэйка перабівае ім працу ў іншых грамадзянскіх організацыях.

Э. Ш.

МОПР у загоне

У сваёй адозве ад 21-га лютага 1925 г. ЦК ЛКСМБ пісаў:

... „Інтэрнацыянальнае выхаваньне моладзі зьяўляецца адной з асноўных задач комсамолу. Удзел у МОПР‘ы—частка гэтай працы. МОПР знаёміць з становішчам сусьветнага рабочага руху і непасрэдна паказвае сваім сябрам жудасьць капіталістычных засьценкаў, у якіх гінуць рэволюцыянэры, што штурхае да вывучэньня клясавай барацьбы на Захадзе“...

І далей:

Гэтыя словы, таксама як і неабходнасьць узмацненьня ўдзелу ў працы МОПР‘у, зьяўляюцца бясспрэчнымі відавочнымі для кожнага комсамольца. Аб гэтым лічыцца непатрэбным гаварыць.

Ну, і не гавораць і... нічога ня робяць.

А пагаварыць трэба.

З таго часу, як нам была разаслана першая адозва ЦК аб МОПР‘ы, прашло ўжо больш за 2 гады.

А ці многа ў нас акруговых камітэтаў, якія маюць прадстаўнікоў у камітэты МОПР?

Ці многа райкомаў цікавіцца выхаваўчай працай РК МОПР‘у.

Бярэм на сабе сьмеласьць сказаць, што такіх зусім нязначны лік, а то і зусім няма.

У вёсцы ў гэтых адносінах больш ці менш лепш. Часта ў нас уся МОПРаўская праца трымаецца на вясковай комсамольскай ячэйцы, але пачынаючы з раённых цэнтраў, становішча ўсё пагаршаецца. Хопіць сказаць, што ў ліку 238 сяброў акруговых камітэтаў МОПР толькі 16 комсамольцаў г. ё. **каля 6 проц.**, у той час, калі комсамольцаў—сяброў МОПР **20 проц.** агульнага ліку ці **25 тысяч чалавек.**

У шэрагі МОПР‘у ўцягнуты, як ужо сказана, 25000 комсамольцаў, якія плацяць сяброўскія адлікі. У адной толькі Віцебскай акрузе 5000 комсамольцаў—сяброў МОПР (з агульнага ліку 10,748). Гэта давалі значны лік і варта падумаць аб сыстэматычнай выхаваўчай працы з імі і з рабочай моладзьдзю праз іх дапамогу.

Хай Міжнародны Юнацкі Дзень, дзень міжнароднай салідарнасьці юных пролетарыяў будзе пераломным у нашых адносінах да выхавальных задач МОПР‘у!

Замест капейкі—пятак

Піонэры--інтэрнацыяналістыя

Піонэры больш чуткія да сваіх інтэрнацыянальных абавязкаў, чым комсамольскія ячэйкі.

Па аднаму Менску можна налічыць каля 15 атрадаў, якія вядуць рэгулярную перапіску з замежнымі піонэрскімі атрадамі.

Зьвеньні атрадаў у акцябрскім раёне выносяць пастановы аб зборы **замест інтэрнацыянальнай піонэрскай капейкі інтэрнацыянальнага пятачка.** Некаторыя піонэры нават уносяць па 10-20 кап.

Выяўляюць найбольш бедных піонэраў і **за іх уплачвае ўсё зьвяно.**

* *
*

У атрадзе працасьветы да ад‘езду ў лягэры даведаліся аб праводзімым зборы піонэрскай інтэрнацыянальнай капейкі.

Парашылі абгаварыць гэтае пытаньне ў лягэрах.

Прышлі ў лягэры, разьмясьціліся... І адразу-ж на першым пасяджэньні савету, а потым на зборы зьвеньняў паставілі пытаньне аб капейцы.

Добра запомнілася піонэрам гутарка павадыра атраду.

Перад імі праносіліся малюнкі працы замежных атрадаў, успаміналі працу свайго сатаварыскага Эсэнскага атраду (Нямеччына), ад якога ўжо вось некалькі месяцаў няма лістоў.

Ноч...

На рагох стаяць паліцэйскія... Група маленькіх таварышоў прабіраецца ціха па вуліцы. Нейкую катомачку яны нясуць... Злавілі ўдалы момант... і праз хвіліну на парканах вуліцы красуюцца адозвы комуністычнай партыі.

Такія і шэраг другіх малюнкаў праносяцца перад вачыма піонэраў.

Наша задача—сабраць з кожнага інтэрнацыянальную піонэрскую капейку,—кажа павадыр атраду.

— Капейка гэта мала—вырвалася ў некаторых зразу.

— Я прапаную, каб піонэры нашага зьвяна ўнесьлі па пятачку...

— Згодны?

Прынята аднагалосна.

Тут-жа ўсе ўнесьлі грошы...

Г. Н,

ПІОНЭРЫЯ—ДА МЮД‘у

Піонэры вёскі—організоўваюць досуг

„Думаеце лёгкая рэч правесьці лягэр?“

Думаеце, лёгкая рэч правесьці лягэр піонэраў? Ого! Як толькі ў райбюро нарадзілася думка аб гэтым, зараз-ж паўстала пытаньне: дзе дастаць грошы?

Даручылі адной з мястачковых ячэек паставіць спэктакль на карысьць лягэру. Сабралі ўсяго 30 рублёў. Мала. Зьвярнуліся да профсаюзу Працзямлесу.

— У мяне свая культпраца „ёсьць— адказаў ён —Ні грошыка ня дам.

Прышлося праз ўпаўнаважанага ЦСПСБ паставіць пытаньне на нарадзе старшынь мясцкомаў. Доўга адмаўляліся, а пасьля па 2—3 рублі абяцалі даць. Сабралі яшчэ 30 рублёў.

Пачаўся запіс. Але і тут перашкоды: бацькі ня пушчаюць, альбо самі піонэры гавораць: што я там есьці буду?

Як быць?

Склікалі нараду бацькоў піонэраў. Сабралася каля 18 бацькоў, большасьць матак. Яны гаварылі:—„Мы вам давяраем, толькі глядзеце, каб усё было добра“.

12-га жніўня 25 піонэраў былі ўжо ў лягэры ў Шып‘янах. Хлопцы прымушаны былі прывыкнуць да лягэрнай дысцыпліны, хоць і не хацелася некаторым рабіць тое, што загадвалі.

Дзень у хлапцоў быў разьмяркованы наступным парадкам: раніцай фізкультура, потым розныя экскурсіі, працы на полі, а вечарам выхад да кастру, што вельмі спадабалася піонэрам. А калі выпусьцяць вусную газэту, тады проста любата! Хоць цэлую ноч прасядзяць!

Праца на саўхоскім полі, ранічныя купаньні, гушканьне на гыгантах—самыя любыя заняткі піонэраў.

Піонэры правялі ў лягэрах цэлы тыдзень. Вынікі падагулілі на бацькаўскім вечары.

К.

Не цягніком, дык пехатою

Колькі ліхіх гадзін мы перажылі пры падрыхтоўцы да гэтай экскурсіі. Хацелі ехаць цягніком—грошай ня было. Пехатою гэтулькі вёрст ня пройдзеш. Піонэры згадзіліся даць толькі палову каштоўнасьці білету.

Зьвярнуліся да начальніка станцыі, каб ён адпусьціў таварны вагон. З гэтага і пашла валаніта. Начальнік станцыі дэпэшай запрасіў Менск. Менск—Маскву. Валынка цягнулася больш двух тыдняў, а піонэры грошы ўжо даўно ўнесьлі і чакалі ад‘езду. У некторых нават адпала ахвота:

— Дайце мае грошы назад.

Нарэшце самі «вылезьлі» з цяжкасьці, рашылі: малодшым ехаць за свае грошы да Менску (білет на іх каштуе ўсяго 44 кап.),старэйшым пайсьці да Калодзішчаў пехатою, а там ехаць разам да Менску. Так і зрабілі. 15-га чэрвеня раніцою старэйшыя піонэры накіраваліся да станцыі Калодзішчы, а вечарам цягніком накіраваліся ў Менск.

Сялянскія дзеці з захапленьнем разглядвалі розныя экспонаты ў музэях і з зьдзіўленьнем глядзелі на высокія каменныя будынкі. Былі на двух заводах, у Доме Чырвонай Арміі, на радыё-станцыі, на радыё-выстаўцы.

Ня гледзячы на цяжкасьці і перашкоды, мы ўсё-ж дабіліся свайго. А гэта —самае галоўнае.

А.

Піонэры „капіталістыя“ і „рабочыя“

Доўга мы думалі як ажывіць працу местачковай організацыі і дадумаліся: да 1-га маю організаваць масавую гульню. Заварушыліся нашы павадыры атрадаў. Аднаму было даручана напісаць самую гульню, прыцягнуць да гэтага піонэраў свайго атраду, другому—зрабіць запіс жадаючых прымаць удзел, трэцяму—разьбіць па атрадах і інш.

Але ня так лёгка ўсё пашло, як думалася. Папершае, хлапцы недаверчыва аднесьліся да справы. Думалі: «Пэўна нічога ня выйдзе». Падругое,—калі пачалася падрыхтоўка, некаторыя піонэры пачалі «бузіць» і перашкаджаць рэпэтыцыям.

У гульні ўдзельнічала каля 150 неорганізаваных дзяцей. Яны трымалі сябе вельмі дрэнна і гэта таксама перашкаджала працаваць.

Але потым, пацягнулася рэпэтыцыя за рэпэтыцыяй і дзеці самі захапіліся гульнёю. Тут патрэбна была ўпартасьць да правядзеньня справы да канца і гэтае нашы павадыры зразумелі.

1-га мая пачалася гульня. Яна вельмі яскрава малявала выступленьне рабочых у дарэволюцыйныя часы, барацьба з самаўладзтвам. Гульня мела вялікі посьпех ня гледзячы на тое, што надвор‘е зусім мала спрыяла.

250 маладых „байцоў“ былі падзелены на 2 лягэры: «капіталістых» і «рабочых». На чале партыі стаялі комсамольцы, высунутыя з ячэек.

Гульня цягнулася 2 дні. За 2 дні піонэры лёталі па мястэчку, як падстрэленыя, 2 дні цэлыя натоўпы людзей сачылі за адступленьнямі і наступленьнямі „рабочых атрадаў“.

Гульня пакінула вялікі сьлед у дзяцей. Цяпер на ўсякія масавыя мерапрыемствы дзеці ідуць з вялікаю ахвотаю.

А. Кучар.

АЛ. КОЛАСАЎ

ЧЫРВОНАЯ ЭПІТРАХІЛЬ

Глыбокаю восеньню мінулага году з Забалотава, шмат разоў абрабованай, жабрацкай і паўстаўшай супроць нясьцярпімага прыгону беларускай вёскі, паліцыянты вывезьлі 217 сялян.

У Бельску, павятовым горадзе крэсавай Польшчы, палонных памясьцілі ў бараkі, якія былі перапоўнены сялянамі Сьвіслачы, Бранску і Сьвінюхінскае гміны (воласьці).

У працягу доўгіх тыдняў чулі бельскія абывацелі крыкі і стогны, і страшэнны рогат, якія вырываліся начамі з старых казарменных баракаў.

У глушы наветаў, у далёкіх гмінах, у бедна-жабрацкіх вёсках Беларусі, старыя, абяздоленыя маткі і жонкі шукалі новага бога і «новае веры». Там хадзіў, «бряцая веригами» дзед Пятро, зьбянтэжаны і нястомны прапаведнік сэкты «отреченцев во имя христа».

Дзед Пятро клікаў «сьвет» да новай веры ва ўлоньне свае «горней церкви», якая выратуе замучаны, закованы край ад крыві, голаду і ўціску.

Гэта была трывожная і жудасная на крэсах ноч—пад сьвінцовымі воблачнымі лахманамі жылі ў тыя дні і ночы жах чаканьня новае крыві і непалягчаемая, нарастаючая жалоба.

І ў адну з такіх ночаў комсамольская ячэйка Забалатава, абяскроўленая падпольная ячэйка,—у ей было ўсяго 7 хлапцоў,—забралася на старую вясковую званіцу і ў ціхім шопаце рашала пытаньне аб выратаваньні трох сваіх кіраўнікоў, якіх узялі жандары ў казармы Бельску.

Хлопцы ня ведалі ў тую ноч, што трох лепшых і любімых сыноў на палову спаленай вёскі, казьнілі першакастрычнікаўскім раньнем у двары бельскае камэндатуры.

Хлопцы доўга радзіліся пад званамі, перабіраючы ўсе спосабы выратунку сваіх маладых правадыроў. Усе спосабы былі нікчэмныя, і ячэйка прыняла прапанову Паўла Бачура, якая хавала ў сябе сьмяртэльную небясьпеку, але разам з тым і надзею на хуткі і поўны посьпех.

У вёсках польскіх крэсаў разгарнуў сваю сетку, шырока пусьціўшы карэньні, „Саюз Сялянскае Моладзі“, організацыя кулакоў і спэкулянтаў, якому дапамагае ўрад.

Павятовы камітэт, які ахоўвае аддзяленьне дэфэнзывы, знаходзіцца ў Бельску, і шляхам звароту да гэтага камітэту групы «спачуваючых» быццам-бы фашысцкаму саюзу, Павал Бачура прапанаваў выратаваць трох маладых вясковых рэволюцыянэраў.

Рана, рана вышаў Павал з Забалатава. Ён нёс заяву сямёх хлапцоў. У радкох гэтае заявы хітра і дыплёматычна выкладалася гісторыя арышту трох юнакоў, адзначалася, што арыштаваныя юнакі не належаць да рэволюцыянэраў, што яны часта марылі аб тым дні, калі Польшча аб‘явіць вайну Савецкай дзяржаве, каб ім дабраахвотнікамі ісьці за вызваленьне Ўсходняе Беларусі ад Савецкае ўлады.

Заява была напісана дыплёматычна і хітра, але і ў старшыні павятовага фашысцкага камітэту — вока вострае. Ён доўга дапытваў Паўла.

Адказваючы на некаторыя пункты, Павал зьбіваўся і супярэчыў, у выніку чаго старшыня перадаў заяву і Паўла «па прыналежнасьці».

Вечарам два жандары і Павал сядзелі ў брычцы; пара сытых, бойкіх коняй несла брычку к Забалотаву, дзе шасьцёх хлапцоў чакалі Паўла і трох сваіх правадыроў.

Толькі за тым яны і выказалі «сымпатыі» фашысцкаму саюзу, што мелі надзею на іх выратунак.

* *
*

Калі былі адшуканы ніткі, якія зьвязвалі сямёх хлапцоў Забалатава з ячэйкамі Беластоку, Сьвіслачы, Бранску, калі шасьцёх хлапцоў ляжалі, зьбітыя, у хаце старасты, Паўла вывелі на растрэл.

У той дзень ён два разы прабаваў уцякаць. Пад бізуном і напаленым дротам Павал не прамовіў ні аднаго слова, патрэбнага жандарам і начальніку гміны.

Бацькі ў яго ня было. Ён разьвітаўся толькі з маткаю. На вачох яе ня было сьлёз, яна ня плакала і ня рвала сваіх сівых валасоў на галаве; яна кусала губы, глытаючы сьлёзы і маўчала.

Павал сэрцам адчуў нявыказную пакуту маткі, ён ціха і адрывіста прашаптаў:

— Сама ведаеш, што жыцьцё цяпер такое... і такая вакол пакута... Глядзі: я вясёлы, праўда?

Ну, а ты прыходзь па магілу ка мне, апавядай аб чым-небудзь... я цябе буду слухаць.

У хаце гарэла газаўка, бляск яе чырвонаю плямаю ўпаў на твар маткі. І ў разьвітальны момант Павал заплюшчыў вочы, бо тое, што застыла пасьля Паўлавых слоў, на матчыным твары было больш балюча і страшнай блізкай ужо сьмерці.

* *
*

Па беразе чорнай рэчкі растуць ужо бязьлістыя зарасьлі клёну і арэшніку. Вецер хістае галінкі — навяваючы салодкую памяць аб вясьняных усходах, аб цёплых днёх.

Дзьве рыдлёўкі Бандарчука і Міхасенкі—рэжуць сыры чорназём.

У мінулую весну вунь на тым беразе пад лазою Павал лавіў рыбу. Тады ехалі сяляне сеяць за поле. З імі ехаў Бандарчук, якога сёньня заставілі капаць магілу. Ён сьпяваў, але слоў у яго ня было і ён цягнуў.

— Э-э-эх, да-і-э-э-эх, да-і-э-э-эх...

З боку ад магільшчыкаў стаяць жандары. Яны глядзяць, абапёршыся на стрэльбы на плынь рэчкі. Ім холадна і маркотна.

Недалёка ад магілы — гмінаўскі начальнік. У руках яго электрычны ліхтарчык.

Адзінока стаіць поп. Ён павінен прысутнічаць пры ўсіх казьнях, бо з Бельску яшчэ вясною прышоў загад «соблюдать при совершении казней все религиозные обряды».

Поп часта пазяхае: яму холадна і таксама маркотна.

Ён ведае, што Павал адмовіцца ад споведзі і цалаваньня эвангельля.

— Дарма, баця, ідзеш!—сказаў Павал яшчэ ў канцы вёскі, сустрэўшы яго.

— Даволі!—гукнуў начальнік гміны, калі яма была выкапана на аршын. Поп лянуючыся падышоў да магілы, як бы хочучы праканацца ці хапае глыбіні.

Бляск ліхтара ўпаў на папа, і Павал упяршыню ўбачыў, што эпітрахіль на ім ярка-чырвонага колеру, чырвоная, як кроў.

— Бач, якую надзеў!—падумаў Павал, хацеў нешта сказаць, але замоўк.

— Рыхтуйся!—моцна гукнуў начальнік гміны і жандары заляскалі затворамі.

— Сюды,—сказаў камэндант, вядучы за каўнер Паўла да магілы.

Поп, падышоўшы да Паўла, прамовіў сонна і ціха:

— Як сын праваслаўнае царквы, хаця і зблудзіўшы і...

— Ня трэба, ня буду!—гукнуў Павал, гукнуў, але слоў сваіх ня чуў.

Бляск ліхтара зноў упаў на чырвоную эпітрахіль і на крывавым колеры мільганула ў апошні для Паўла раз усё яго жыцьцё—і родныя палі, і вясковая школа, і пакутны твар маткі, і сьмерць, якая глядзела яму ўжо вочы, і балючая радасьць ахапіла яго.

Ён глянуў яшчэ раз на эпітрахіль крывава-малінавага колеру. Бацюшка адышоў на крок у бок. Жандары ўзялі на прыцэл свае стрэльбы—крывава-малінавая эпітрахіль усё яшчэ дрыжала ў вачох Паўла, і ён гукнуў, і ў крыку тым была бадзёрасьць і вера ў перамогу:

— Захавай, баця, эпітрахіль: яна чырвоная.

Выхаваем добрых камуністаў.

Новыя людзі

«Што было, то сплыло»—па гэтай формуле прадаўжаюць жыць многія камсамольцы, мае таварышы. Заўтра яны зразумеюць, што гэтая пагаворка наскрозь фальшыва. Пазьней ці раней, але зразумеюць, што сіла дрэннай прывычкі—самая шкодная сіла для кожнага з нас і для комсамолу, як колектыву.

Дзеля таго, каб прыблізіць гэтае «заўтра» для многіх сваіх таварышоў па саюзу—я хачу апісаць апошнія гады асабістага жыцьця і працы тав. Д., комсамольца-селькора заводу «Мэдпром».

Увосень 1925 году, мы з ім сустрэліся ў акругкоме. Ён здаволены, падшываў апошнюю комсамольскую характарыстыку «аб адданасьці і вытрыманасьці» да кіпы іншых паперак. «Еду ў Ленінград—зьбіраюся паступіць на рабфак. «Каламутна» неяк, усе гады гаварыў аб вучобе, а займацца стаў толькі ў гэтым месяцы. Можа, наперкі вывязуць? За што змагаліся? За што барацьбу? За што гарбату пралівалі?»

Ён паехаў у Ленінград і зьвярнуўся назад:—Зьбі[illegible], ды не паступіў. Ён хацеў жада[illegible] спэцыялістым—грамадзкім працаўніком. Яму ня ўскружылі галаву «высоўваньні» ў сакратары ячэйкі, у райком. Ён быў упэўнены, што яму не хапае ведаў, што трэба вучыцца. І ўпяршыню, у горадзе Леніна зразумеў, што сваё „заўтра“ трэба рыхтаваць з дню ў дзень. Жыцьцё падказала, што трэба вучыцца, а кніжка дапамагла, як вучыцца, як разьмяркоўваць свой час. Гэта—была кніжка Рабельскага «азбука».

Цяжка было ўпяршыню ўставаць у 6, у 7 з паловаю гадзін раніцою — потым прывык. Пасьля паўдня, штодзённа гадзіну, а займаўся. Цяжка давалася матэматыка, з яе і пачаў. А з 8-мі на заводзе.

Вядома, комсамольцу ды яшчэ актывістаму, сябру партыі цяжка рэгляманітаваць свой час на заводзе. Ці сход, ці пасяджэньне, глянь — ты ў камісіі.

Пазнаму ў нас хлапцы ў ячэйцы гэтыя цяжкасьці ўспрымаюць. Іншы «фрукт» лічыць сваю кандыдатуру непа«дыходзячай» ні ў адну камісію, ні на якую працу. Такога калі і нагрузіш, ён працу праваліць. І «філёзафы», як гэта называюць, у нас ёсьць. Яны ўглубіліся ў кнігу, «ведаюць лінію». Але як вядома «праводзіць лінію», працаваць значна цяжэй. Ёсьць і такія, што воз абавязкаў вывозяць,—але ня толькі кнігу, а часам і газэты ня чытаюць. Гэта ўсё крайнасьці. Нараджаецца новы тып комсамольца і іх многа, сярод іх і тав. Д., якія і справу робяць і ў тэатры бываюць і газэту чытаюць. Гэта—„зьверх-чалавекі“—не!—Паслухайце далей аб тым, як жыве і працуе тав. Д. і вы гэта зразумееце. На грамадзкую працу ў яго ўходзіць у сярэднім дзьве гадзіны ў дзень. Ня менш гадзіны ён працуе пад газэтаю, часопісьсю. І так ужо ўвайшло ў прывычку, патрэбную нам прывычку—пасьля абеду за газэту. А вечарам ён з хлапцамі ў садзе спортгуртку, у тэатры. Думка, вопыт—ударылі па прывычцы, па нядбайнасьці, неадукаванасьці. Грамадская праца, кніга спагкаліся з піўной, з «барахольствам». Перамог комсамол, перамагло „заўтра“.

Тав. Б. у гэтым годзе паехаў вучыцца. Ён вытрымаў экзамін. Ён будзе спэцыялістым і ўжо бязумоўна нашым.

„...Ніжэй на поўтона!“

Усім менскім комсамольцам добра вядомы маленькі пакойчык гарадзкога райкому. Заўсёды ён поўны народу, хто толькі ня прыходзіць туды, за парадаю, а хто і бяз справы праходзячы.

У кутку сядзіць тэхнічны сэкратар рай[illegible]—былая работніца, працавала ў працы[illegible] две чаралесаў, папала пад [illegible] і зараз працуе ў райкоме. Я [illegible]ўся, як яна працуе, якія да яе адносіны з боку комсамольцаў. І тое, аб чым яна паведаміла, мяне страшэнна [illegible].

— Дзе таварыскія адносіны? Калі-б ты пабыў тут адну гадзінку, дык ты-б толькі тады пачуў, з якім крыкам і шумам комсамольцы ўрываюцца ў райком.

Галоўным чынам, гэта датычыцца да рабочых хлапцоў, якія бахваляцца сваім рабочым [illegible]. Калі ты ім ня так хутка ад[illegible]каш—табе прылепяць імя «катыш», «бюракратка» і іншыя ярлычкі.

Гэтымі днямі быў такі выпадак: рабочы хлапец, які павінен быў паехаць вучыцца, убягае ў райком і, не пасьпеўшы зачыніць за сабою дзьверы, крыкнуў:

— Эй, бюракратка, зьнімі мяне з вучоту зараз-жа!

— У нас ёсьць такая пастанова акругкому, што мы з вучоту ня маем права зьнімаць.

Ён заздаваў:—«Ах вы, валакітчыкі, я рабочы ад варштату. Мне больш не гавары такіх слоў, нікчэмная дзяўчына! Не за тое я вёў барацьбу, каб ты мне дыктавала!»

Ція яшчэ выпадак, цікавейшы былога:

Шыфрын—наш ваенны працаўнік райкома думае, што ён мае права ўсюды камандаваць і загадваць. Сёньня ён гаворыць мне тонам камандзіра:

— Я табе загадваю фіксіраваць пратакол пасяджэньня».

— Што значыць, ты мне загадваеш? Ты ня маеш права на гэтае!

— Як гэта, ня маю права? Я маю згоду ад райкома даваць табе загады. І наогул, што ты сьпяшаеш? Ты яшчэ можаш сёньня «паштандацца на сквэры».

Я заздавала. Хіба так адносяцца да таварыша?

Нядаўна адбыўся яшчэ выпадак.

Рабочыя «Меншвэя»—комсамольцы павінны былі пайсьці на палаваньне. Зборным пунктам быў—райком. З райкомаўцаў нікога ня было, акрамя мяне. Хлапцы зварочваліся да мяне з пытаньнямі. Комсамолец з „Меншвэю“, па прозьвішчу **Столяр**, ня вытрымаў, што хлапцы зварочваюцца да мяне, як да таварыша і адказаў: «што вы зварочваецеся да яе, начальства ўсё адно няма».

Зьняважыла мяне гэта надта.

У нас няма таварыскіх адносін і гэтае адчуваецца на кожным кроку. Возьмем, напрыклад, ячэйку з 20 чалавек. Ці ведае бюро ячэйкі, што робяць усе яе 20 сяброў? Не, ня ведае. Сябры бюро—актыў ячэйкі гуляе разам, ідуць у кіно, у тэатр, выказваюцца на сходах, а «пасыў»,—часта прыходзяць на сходы, слухаюць даклады, бягучыя справы і ціх нька, такімі-ж маўклівымі, зноў адыходзяць.

Куды яны ідуць? Як яны праводзяць час? У якім асяродку, у якой грамадзе знаходзяцца? Аб гэтым бюро нічога не вядома.

Чаму?

Чаму адзін з іх чытае такую вялікую газэту, а другі—маленькі, змарнелы лісток?

Таму, што той, хто чытае вялікую газэту—сябра Амэрыканскага Саюзу Хрысьціянскіх Маладых людзей. Гэтаму саюзу дапамагаюць міліянэры, і ён выдае сотні вялікіх і багатых газэт.

А комсамольцам міліянэры не дапамагаюць

У замежных комсамольцаў няма сродкаў дзеля выданьня вялікіх і добрых газэт. У іх наогул не хапае сродкаў, каб лепш разгарнуць працу па арганізацыі моладзі.

І мы павінны дапамагчы нашым замежным братом.

У 13-ты МЮД—усе ўносьце інтэрнацыянальны пятак!

Прыбалтыцкі блёк і Англія

Адначасова з новай кампаніяй, якая праводзілася рукамі ашуканцаў пяра, ангельскі ўрад нажымае і іншыя спружыны, якія павінны парушыць палітыку міру, зрабіць цяжкім міжнароднае становішча СССР.

Ужо даўно стараецца Англія ўтварыць блёк прыбалтыцкіх дзяржаў, на кірава́ны супроць СССР. Гэты блёк, кіра ўраваны супроць СССР. Гэты блёк, кіраўніцтва ў якім, па думках Англіі, належала-б Польшчы, павінен быў-бы служыць заўсёды гатоваю зброяй нападзеньня на СССР.

Гэтыя пляны да гэтага часу не ўдаваліся. Суседзія з намі краіны надта шмат выйграюць ад адносін з СССР, ад міру, апорай якога і зьяўляецца палітыка Савецкага ўраду. Вось таму яны пры ўсёй іх залежнасьці ад імпэрыялістаў вытрымана ўпіраліся і ня ішлі ў лавушку, якую ім ставіць Англія.

За апошні час Латвійскі ўрад прыняў шэраг крокаў для ўтварэньня Балтыцкага блёку, блёку Латвіі Эстоніі, Літвы—але бяз Польшчы і бяз жала, выстаўленага ў бок СССР. Міністры замежных спраў Латвіі і Эстоніі прыехалі ў Коўна, сталіцу Літвы, дзе гэтае пытаньне абгаварвалі.

Зараз-жа захваляваліся імпэрыялісты Усьлед за латвійскім міністрам замежных спраў Цэленсам памчаліся ў Коўна ангельскія і французкія вайсковыя агэнты, якім дадзены быў загад — запужаць Літву.

Трэба адзначыць, што якраз у гэты-ж час над Латвійскай тэрыторыяй лётаюць польскія аэропляны, зноў адносіны між гэтымі краінамі становяцца напружанымі.

Небясьпека вайны, небясьпека нападзеньня не перастаюць быць рэальнымі.

Доўнінг стрыт, 10..

Лябораторыі бомб, змоваў і правакацый

Гэта дзіўная організацыя «Інтэліжэнс Сэрвіс» знаходзіцца ў самым цэнтры Лёндану на Доўнінг-стрыт № 10.

У пачатку гэтай кіпучай рухам вуліцы падымаецца вялікі будынак, архітэктура якога адбівае твар ангельскага пурытанізму. Вам здаецца, што тут павінна знаходзіцца міністэрства. Тут знаходзіцца «Інтэліжэнс-Сэрвіс», значэньне якога ў жыцьці ангельскай дзяржавы важней чымся роля якога-небудзь міністэрства. Тут цэнтралізуецца ўся бяз выключэньня інфармацыя і кожная краіна мае пасьвечаны ёй аддзел.

Кожная скрыня і кожная шафа мавець надпіс: «Зусім сакрэтна». Але дапытлівае вока можа прачытаць на ўнутранай дошцы скрыніці шафы, напрыклад, наступныя надпісы: **Турэцкія справы.—Нашыя прымаючыя радыёстанцыі. Служачыя на лініі Бруса-Муданія, якія знаходзяцца пад наглядам. Сьпіс нацыяналістаў нашых агэнтаў, і г. д.**

Армянскія справы. — Абурэньні, [illegible], Калід-бэй і г. д.

Сірыйскія справы. Падставы антыфранцускай прапаганды. Духоўныя асобы на нашай спэцыяльнай службе. Агэнтура сярод яўрэяў. Патайнае каранаваньнё караля Саіда і г. д.

Мароканскія справы.—Замежны легіён, Абд-эль-Крым, і г. д.

Адно слова, напісанае па французкі, паўтараецца больш за ўсё, як быццам яго няма на ангельскай мове: «агэнт—правакатар».

На сьцяне вялікімі залатымі літарамі напісана:

Шпэг, які згінуў за сваю краіну, гэта—жаўнер, забіты на полі бойкі.

Ангельскія агэнты падзяляюцца на шэсьць катэгорыяў:

1. Дыплёматычныя паведаміцелі. 2. Тэхнічныя паведаміцелі: а) вайсковыя, б) марскія. 3. Агэнты-рэзыдэнты. 4. Падарожныя агэнты. 5. Агэнты бяз абмежаваньня кола дзейнасьці. 6. Комэрцыйныя паведаміцелі.

Адначасова з сталымі кадрамі паведаміцеляў Доўнінг-Стрыт карыстаецца і спэцыяльнай катэгорыяй, стратэгічных і дыплёматычных агэнтаў, задача якіх выклікаць у мірны час непарадкі ў краіне свайго месцазнаходжаньня, спрыяць абурэньням, росту нездавальненьня і г. д.

Гэтакі прыблізна падзел гэтага апарату, які сее па ўсім сьвеце насеньне, нездавальненьня, абурэньняў, нечаканых узварушэньняў пры дапамозе людзей, якія падбіраюцца з выключнай дакладнасьцю і аплачваюцца з царскай шчодрасьцю.

Большасьць прозьвішчаў агэнтаў «Інтэліжэнс-Сэрвіс» вядомы ўсяму сьвету. Хто ня ведае лорда Касаля, сэра Базыля Захарава, Гампсона, Рэджывальда Холя і г. д.

Што датычыцца грошай, якія складаюць фонды агэнтурнай службы, дык паводле афіцыйнага вызначэньня «Таймса» яны раўняюцца некалькім мільёнам фунтаў стэрлінгаў у год.

Дзякуючы некаторым дакумантам, якія згінулі з «Інтэліжэнс-Сэрвіс», мы можам выкрыць шэраг спраў,—організаваных ангельскай паведаміцельнай службаю.

Способы, якія ўжываюцца ангельскай палітычнай паліцыяй самыя розныя, настойныя: хвальшывыя дакуманты, хлусьлівыя чуткі, абурэньні, кражы, забойствы і г. д.

Для ілюстрацыі дастаткова прывесьці некалькі анэкдотаў агульнага парадку, пасьля чаго перайсьці да выкрыцьцяў.

Дзелавая ліхаманка

У часе мірных абгавораў у Вэрсалі, таксама, як і ў часе якой-небудзь міжнароднай конфэрэнцыі ў Лёкарно, Гаазе, Гэнуе ці Жэневе, «Інтэліжэнс-Сэрвіс» праяўляе надзвычайную дзейнасьць, стараючыся пранікнуць у абслугоўваючы пэрсонал розных дэлегацый, здабыць сакрэтныя дакуманты і г. д.

У пэрыод Вэрсальскай конфэрэнцыі прадстаўнікам Эгіпту быў вядомы правадыр эгіпецкіх нацыяналістаў Заглул-паша. Ангельцы сумелі акружыць яго ў Парыжы бяз перасьціханку шпіянажам.

Дзесяткі разоў ён разьлічваў повароў, камэрдынараў і г. д., злоўленых на месцы злачынства. Яго пошта заўсёды была адчыненай да прагляду. Ведаючы аб тым, што абкружан наглядам, каб зьмясьціць свае сьляды, ён павінен быў пакідаць свайго шофэра ля будынку за прахадными дварамі. Аднаго раз Заглул-паша сказаў свайму таварышу, які атрымаў весткі, што яго сакратарша—ангельскі агэнт.

— Няўжо вы думаеце, што ангельцы дазволілі-б знаходзіцца пры мне якому-небудзь чалавеку, які ня лічыцца ў іх на службе.

Урэшце, па настойлю «І.-С.» ангельскі ўрад арыштаваў пашу і пасадзіў яго ў турму на некалькі год.

Калі Эгіпэт заўсёды карыстаўся асаблівай увагай з боку Англіі, то што гаварыць аб Індыі!

Дзякуючы «Інтэліжэнс-Сэрвіс»—120.000 ангельскіх жаўнераў трымаюць у сваіх руках краіну ў 5 мільёнаў кілёмэтраў з 300 мільёнамі жыхароў.

З часу няўдалага абурэньня сіпаяў на ўсю краіну лягла цяжкая рука „І.-С.“.

Ня так даўно на Доўнінг-стрыце атрымалі весткі, што магараджа Капура здавальняе сваімі сродкамі нацыянальны індускі рух. У сваім палацы на берагох Ганга гэты ўладарны васал Англіі ўтвараў патайныя сходы і схоўваў бэнгальскіх анархістаў, падрыхтоўваючы пляны абурэньня.

Але магараджа вёў сябе так спрытна, што ня было магчымасьці атрымаць доказаў яго здрадніцтва. Шмат месяцаў «І. С.» нічога ня мог зрабіць, каб даставіць ангельскім лэдзі і джэнтльмэнам да сьнеданьня весткі, аб толькі што выкрытай змове ў Індыі.

Усе способы пранікнуць у лябараторыю абурэньня былі дарэмны. Самыя прыгожыя з баядэркі маючыя вялікае значэньне ў прыдворным жыцьці індыйскіх палацаў і падкупленыя ангельцамі, не маглі здабыць аніякіх дапаўняючых вестак.

Тагды «Інтэліжэнс-Сэрвіс прыбег да іншага способу.

Аднаго разу галоўны камэрдынер магараджы быў знойдзен забітым. Васемнаццаць год праслужыў ён у свайго гаспадара, і быў адзін з верных яго наймітаў. На другі дзень ад'ютант магараджы прывёў новага камэрдынера, які меў самыя лепшыя рэкомэндацыі індыйскіх нацыяналістаў, якія былі сфабрыкаваны ангельцамі.

Восім дзён пасьля гэтага «І.—С.» меў у руках сапраўдныя артыкулы, напісаныя рукою магараджы і надрукаваныя ў воргане нацыяналістаў «Юкавтар» пад псэўдонімам «Сахіб». Але, баючыся хваляваньняў, ангельцы лічылі немагчымым пачаць справу супроць главы Капура. Тады яны, дзякуючы маючымся дакумантам, пераканалі бэнгальскіх анархістаў, што магараджа-здраднік—і апошні быў забіты адным з нацыяналістаў.

Толькі-ж праз некалькі месяцаў пасьля гэтага, па загаду віцэ-караля, была пачата справа аб здрадніцтву магараджы Капуры—ураду Англіі. Вышэйшы суд прыгаварыў яго сям'ю да высяленьня і канфіскаваў яго маёмасьць на суму больш чым у мілён фунтаў стэрлінгаў, што-ж датычыцца кіраўнікоў «Інтэліжэнс-Сэрвіс», дык яны атрымалі, як заўсёды 30 проц. нагароды,—300 тысяч фунтаў.

(Працяг у чарговым нумары.

СЁНЬНЯ І ЗАЎТРА

Як мы праводзім першую нядзелю верасьня

Сёньня, калі сьцямнее—сходы з дакладамі аб 13 МЮД'зе, вечары самадзейнасьці, спаборніцтвы і карнавалы.—Заўтра раніцою мы выходзім на дэмонстрацыю.—У гэтыя гадзіны—ніводнага комсамольца ўне шэрагаў дэмонстрантаў.—З 7 гадзін вечару—гуляньне ў садзе „Профінтэрн“.

Вырастуць новыя за-вадзкія карпусы!

Паўтары мільёны на капітальнае будаўніцтва.

Прамысловасьць дае прыбытак

Прэзыдыум Ўсесаюзнага Савету Народнай Гаспадаркі пастанавіў дадаткова асыгнаваць на патрэбы капітальнага будаўніцтва прамысловасьці ў БССР у 1927-28 годзе яшчэ паўтары мільёны рублёў.

Гэтыя грошы прызначаюцца на пабудову ВЯЛІКАЙ ГАЛЯНТАРЭЙНАЙ ФАБРЫКІ, ПЕРААБСТАЛЯВАНЬНЕ ЗАПАЛКАВАЙ ФАБРЫКІ „ЧЫРВОНАЯ БЯРЭЗІНА“ Ў БАРЫСАВЕ і г. д.

* * *

ВСНГ БССР у бліжэйшы час прыступае да пабудовы ў Віцебску вялікага АЛЕЙНАГА ЗАВОДУ.

Сёлета будзе закладзен фундамант і галоўны корпус будучага заводу. Завод будзе пабудован па апошняму слову тэхнікі і здолее даць работу некалькім стам рабочых.

* * *

Прэзыдыум ВСНГ падвёў падрахунак даходу і выдаткаў (зводны балянс) беларускай прамысловасьці за мінулы год.

Чысты прыбытак прадпрыемстваў ВСНГБ за мінулы бюджэтна-вытворчы год складае 7,611.000 рублёў.

Беспрацоўных—да варштату

У сучасны момант у БССР налічваецца 3500 беспрацоўных падросткаў, узятых на вучот юнсэкцыямі акруговых Бірж Працы.

Гэтымі днямі школы ФЗВ, прыём у якія праводзіцца **толькі праз юнсэкцыі**, а таксама нова-організуемыя пры працколектывах вучнёўскія брыгады, **праглынуць каля 400 беспрацоўных юнакоў.**

Новы выпуск Інстытуту Працы.

У першых лічбах кастрычніка спаўняецца год са дню організацыі ў Менску курсаў Цэнтральнага Інстытуту Працы.

Да гэтай гадавіны прыстасоўваецца другі выпуск курсаў у ліку 140 чалавек

Помач былым партызанам.

Саўнарком БССР выдаў пастанову аб льготах для былых чырвоных партызанаў і іх сем'яў.

Гаспадаркі партызан будуць вызваляцца ад сельска-гаспадарчага падатку, страхавых узносаў і г. д., а таксама атрымліваць у першую чаргу лес, сенажаці і інш.

Гарсавет дае справаздачу.

Пачынаецца справаздачная кампанія Менскага гарадзкога савету перад рабочымі і служачымі.

Рыхтуецца да друку спэцыяльная справаздача аб палугадовай дзейнасьці савету 12 склікаI**ньня.**

У тры радкі.

○ Менскі акрвыканком вызначыў **асыгнаваць на народную асьвету ў акрузе ў 1927-28 годзе 1.089.000 рублёў.**

○ У наступаючым вучэбным годзе па розных акругах БССР адчыняецца **10 новых сямігодак.**

○ Белсельбанк адпусьціў **400.000 рублёў на крэдытаваньне мэліорацыйных работ.**

○ На тэрыторыі БССР скончылася **высяленьне былых абшарнікаў**, пасьля якіх засталося каля 2,500 дзесяцін зямлі.

○ **Адбыўся выпуск курсаў інструктароў нізавой спажывецкай коопэрацыі.**

○ У гэтым годзе будзе прыступлена **да пабудовы барысаўскай раённай электрастанцыі.**

○ ЦП саюзу гарбароў пастанавіла **ліквідаваць усебеларускую школу ФЗВ скуранай прамысловасьці.**

○ У 1926-27 годзе на лікпунктах БССР **навучыліся грамаце 47 тысяч чалавек.**

У Менску добра падрыхтаваліся

МЮД абяцае быць цікавым

Акцябрка

Ячэйкі цягі, руху і пуці праводзяць сёньня аб'яднаны сход у клюбе Ільліча.

Пасьля ўрачыстага пасяджэньня вечар самадзейнасьці. Выступае трупа Галубка.

Ячэйка шклянага заводу „Пролетары“ сумесна з сатаварыскім палком ДПУ праводзяць у садзе заводу ўрачыстае пасяджэньне, пасьля чаго кіно.

Ячэйка абутковай фабрыкі пасьля сходу організуе сямейны вечар у доме аднаго комсамольца. На вечар прыцягваецца таксама і беспартыйная моладзь.

Ячэйка ДПУ 3-га верасьня выяжджае ў падшэфную вёску, дзе сумесна з комсамольскай ячэйкай організуе вечар.

Ячэйка вёскі Лошыца ў нядзелю, а 5-й гадзіне ўвечары організуе дэмонстрацыю. Пасьля вячорка.

Ляхаўка

Сёньня ячэйкі вузлу Заходняй чыгункі, заводу „Красная Заря“, Цэнтрасьпірту, заводу „Металл“ і сельска-гаспадарчых майстэрняў праводзяць профдні моладзі. Ячэйка сельска-гаспадарчых майстэрняў пасьля профдню уходзіць на вечар да сатаварыскай ячэйкі БДУ.

Ячэйка БДУ ўжо разьвесіла лёзунгі да МЮД. Сёньня—грандыёзны вечар. Да 4-га верасьня прыстасоўваецца **генэральная чыстка інтэрнатаў, у якіх вечарам адбудуцца вечары самадзейнасьці.**

Ячэйка ЦІП сёньня вечарам організуе ў кварталах свайго раёну факельны паход і карнавал.

Ячэйка хімфармзаводу ідзе ў сатаварыскі вайсковы полк, дзе сумесна з комсамольскай групай організуе вечар.

У ячэйцы МШВ сёньня вечар з дакладам і ўспамінамі політэмігрантаў.

У ячэйцы Мэдсанпрацы—сход, пасьля чаго чытка мастацкіх твораў і гульні ў садзе Мэдсанпрацы.

Райком таксама наладжвае ілюмінацыю (спэцыяльныя комбінацыі з электрычных лямпачак).

Заўтра закончыцца раённы конкурс на лепшага стралка—комсамольца Ляхаўкі, у якім удзельнічала больш 300 чалавек. Лепшым стралкам будуць раздадзены 4 прызы—жэтоны.

Усе ячэйкі Ляхаўкі рыхтуюцца да таго, каб на дэмонстрацыю прысьці **ў аднолькавай форме.**

Гаррайком

Сёньня адбываюцца профдні моладзі у клюбе Нарпіт, садох харчавікоў, мэталістаў, будаўнікоў і друкароў. Сходы з пастаноўкай дакладаў аб МЮД адбудуцца сёньня ў ячэйках: Камхозу, саўхозу Сьляпянка, Торгстрою і цагельных заводаў (на вечар ячэек цагельных заводаў будзе прыцягнута вясковая моладзь ваколіцы і інш.).

Профсаюзная ячэйка гарбароў рыхтуе вечар з колектыўнай шамоўкай.

Сёньня для ўсёй моладзі саюзу саўгандслужачых юнсэкцыя організуе ў садзе „Профінтэрн“ вялікае гуляньне.

* * *

Заўтра агульна-гарадзкое гуляньне моладзі ў садзе „Профінтэрн“.

Для ўдзелу ў сьвяткаваньні МЮД, бюро фізкультуры ЦСПСБ вылучыла баскетбольныя каманды. Гурткі фізкультуры будуць удзельнічаць у агульнай дэмонстрацыі моладзі.

Агульная дэмонстрацыя пачнецца заўтра у 11 гадзін раніцы.

Збор па райкомах ў 10 гадзін.

* * *

Усе школы Менску прымуць удзел у дэмонстрацыі 4-га верасьня. Збор школьнай калёны—а 10-й гадзіне раніцы на вуліцы Карла Маркса каля Дзяржтэатру. Школы заходзяць з Чырвонаармейскай вуліцы. Паасобныя школы на Пляц Волі дапушчацца ня будуць.

На 2 гадзіны раней

Наркампрацы БССР дае тлумачэньне, што ў сьвята Міжнароднага Юнацкага Дню (нядзеля, 4-га верасьня) уся моладзь да 23-хгадовага ўзросту уключна, працуючая ў дзяржаўных, коопэратыўных, прыватных і іншых установах і прадпрыемствах, якія па роду свaей працуюць у гэты дзень, **аслабаняюцца ад работы на 2 гадзіны раней звычайнага тэрміну.**

У грамадзка-неабходных прадпрыемствах, як: тэлеграф, тэлефон, бальніца, транспарт, грамадзкія сталовыя і інш., моладзь ад працы ў гэты дзень не аслабаняецца і атрымоўвае аплату за работу ў звычайным разьмеры.

ФІЗКУЛЬТУРА.

Пасьля маскоўскай спартакіяды.

Прыехаўшы з Масквы нам, старшыні ВСФКБ **т. Леў** у гутарцы з нашым супрацоўнікам аб удзеле беларускай каманды на летнім спартыўным сьвяце РСФСР, паведаміў наступнае:

— Беларускі колектыў, які езьдзіў у складзе 15 чалавек, задачы свае выканаў.

Нашыя фізкультурнікі значна ўзмацнілі сваю трэніроўку, атрымалі вопыт правядзеньня масавага спартыўнага сьвята.

— Удзел нашай каманды, які даў новыя дасягненьні па асобным відам лёгкай атлетыкі, паказаў, што, у параўнаньні з іншымі рэспублікамі, Беларусь мае ня малыя посьпехі.

З дасягненьняў нашага колектыву трэба адзначыць наступныя: **метаньне дыску** (Шаўчэнка—25 м., 75 снт.), **скачок у даўжыню з мейсца** (Раманава—2 м., 42,5 снт.).

Баскетбольны матч „Беларусь—2-я сборная Масквы, які прывабіў тысячы гледачоў, паказаў, што тэхніка ў нашых фізкультурнікаў за апошнія гады значна ўзрасла.

У часе гульні маскоўская каманда, якая выступала ў поўным складзе, не змагла ўстаяць супроць добрай сыгранасьці беларускай каманды.

Ня гледзячы на гэтыя дасягненьні, беларускім фізкультурнікам трэба яшчэ шмат працаваць.

Мінулая паласа гуртковых, раённых, акруговых і усебеларускіх сьвятаў паказала, што да МЮД'у нашы фізкультурнікі прышлі значна ўзросшымі.

Яны гатовы ў любы час зьявернуць сваю сілу і тэхніку на справу абароны краіны.

Менск—Віцебск.

Заўтра, 4-га верасьня, на менскай пляцоўцы «Профінтэрн» абудзецца футбольны матч **Менск—Віцебск.**.

Матч будзе мець надзвычайна цікавы характар, бо аспарваецца першынства ў БССР па футболу.

Менск рыхтуецца і выставіць лепшыя сілы, каб яшчэ раз пацьвердзіць сваё першынства па футболу.

Хто атрымае сьцяг?

Гэтымі днямі закончыліся ўсебеларускія спаборніцтвы па саюзу дрэваапрацоўшчыкаў.

Удзел прымалі колектывы Менска, Віцебска, Бабруйска і Мазыра.

Спартакіяда паказала, што маладыя фізкультурнікі-гуртkоўцы маюць даволі значныя посьпехі.

З дасягненьняў адзначым: скачкі ў вышыню з разьбегу т. **Галігардава** (Менск)—50 снт. Дыск—31 м. 81 снт. ў т. **Канавала** (Гомель).

Агульнае першынство заняў колектыў Менска, які атрымаў сьцяг-пераходзячы прыз ЦП саюзу дрэваапрацоўшчыкаў.

Іскрынкі сьмеху

У казарме

* * *

— Чыркін, чаму ты не аддаш боты ў пачынку, так-жа хутка сапсуюцца—**трэба экономіць.**

— А нашто? Гэта-ж кампанія ўжо даўно праводзілася, зараз барацьба з бюрократызмам ідзе!

„Чыстая справа“

— За што вычысьцілі?

— За чыстату саюзнага білету.

— ?

— Дробязь... 6 месяцаў сяброўскіх узносаў не плаціў.

Камхоз будуе...

Калісьці ў газэтах мы чыталі: **будуюць спортыўную пляцоўку ў Менску.**

Гэта было даўно...

Мы з вамі, чытач, у тую хвілінку ўяўлялі сабе вялізарную плошчу, з бясконцымі, пышна абсталёванымі трыбунамі, сьцежкамі для бегу, душам, пляцоўкамі для тэнісу, валей-болу, баскет-болу і г. д. і г. д...

Але самы беглы погляд на нашу пляцоўку, прымушае далёка адкінуць гэтыя мары. Выгляд стадыёну такі-ж самы, як і 2 з паловай месяцы таму назад.

Яшчэ ў сакавіку г. г. гарсавет атрымаў проэкт пляцоўкі, каштарыс і дакладную пісульку.

Усё гэта праляжала ў чымсьці партфэлі каля 2-х месяцаў.

У сярэдзіне мая гарсавет урачыста зацьвярджае проэкт.

Здаецца—усё... Камхоз пачынае будаваць!

Але работы распачынаюцца толькі ў сярэдзіне чэрвеня.

Тэмп гэтых работ такі марудны, шт[о] нават не знайсьці вобразу для параўнаньня. За 2 з паловай месяцы **нічог[а] амаль што не зроблена.**

Напрыклад: выкапалі бакавыя кана[вы], выкапалі, акапалі, аблажылі дзяр[ном] і... зноў перакапалі. Ня так, бачыц[е] зроблены. Дрэнажныя канаўкі таксам[а] выкапалі, вылажылі цэглай, замуравал[і] закапалі і... зноў адкапалі. Сьцежку для бегу, пад якой спачатку зрабілі дрэнаж з шчэбню, выраўнілі, акапалі і... зноў перакапалі...

Пачалі будаваць разьдзявалку, закупілі матар'ялу на 900 рублёў, выканалі ¾ пабудовы і... кінулі—ня так зроблена.

Загадчык пляцоўкі т. **Задорын** ня ведае, што рабіць. Зьвяртаецца ў камхоз да т. Шчэцька, Шчэцька робіць вымову тэхнікам, а яны ў адказ сьмяюцца над Задорыным.

Паставілі пытаньне перад гарсьветам, тэхнікі ізноў атрымалі вымовы—і нічога, усё застаецца як раней...

Трэба тэрмінова рабіць дамбу, бо бяз яе вясною **ўсе пабудовы, сьцежкі і разьдзявалку змые вада.**

Але Камхоз аб гэтым нават гаварыць ня хоча.

Т. Шчэцька паганяе тэхнікаў, тыя зьдзекваюцца над кіраўнікамі пляцоўкі, а работа стаіць.

Такіх адносін да дзяржаўных сродкаў да адказнай справы з боку тэхнічнага пэрсаналу Камхозу больш цярпець нельга

Алесь Каліта.

ШАХМАТЫ І ШАШКІ

Пад рэдакцыяй П. Ліпкінда

Партыя № 1

Іграна ў „Турніру сямі“

	Белыя Суднік	Чорныя Аўраменка
1.	e2—e4	e7—e6
2.	d2—d4	d7—d5
3.	Kb1—c3	Cf8—b4
4.	Cf1—d3	c7—c5
5.	a2—a3	c5 : d4
6.	a3 : b4	d4 : c3
7.	e4 : d5	Ф.d8 : d5
8.	K.g1—f3	c3 : b2
9.	C.C3 : b2	K.g8—f6
10.	Л.a1—a5	Ф.d5—d8
11.	Л.a5—g5	0—0
12.	Ф.d1—a1!	K.b8—d7
13.	b2—b4!	Kp. g8—h8
14.	K.f3—e5	h7—h6
15.	Л.h1—h3!	K. d7 : e5
16.	C.b2 : e5	Л. f8—h8
17.	Л.g5 : g7!!	Здаўся

Пачынаецца шахматна-шашачны конкурс.

Прысылайце задачы і эцюды!

З сёньняшняга нумару абвяшчаецца конкурс рашэньняў і складаньняў шахматных (2 і 3—хадоўкі) і шашачных задач і эцюдаў.

Наш конкурс мае сваёй мэтай аб'яднаць шахматных і шашачных композытараў, якіх у Беларусі шмат, даць ім магчымасьць праявіць перад шырокімі коламі моладзі сваю творчую працу.

Акрамя таго, конкурс будзе садзейнічаць разьвіцьцю актыўнасьці шахматыстых, узбагачаць іх вопыт. Шахматыстыя азнаёмліваюцца з новымі шахматнымі, альбо шашачнымі комбінацыямі, новымі дасьціпнымі хадамі.

Прыслаўшым лепшыя композыцыі і рашэньні будуць выдадзены прызы.

Конкурс працягнецца да 1-га студзеня 1928 году,

Просім таварышоў прысылаць задачы і эцюды, намаляваныя на дыяграмах і пад імі пісаць літарнае вызначэньне дыяграмнага становішча. Рашыўшыя павінны прысылаць становішча задачы, альбо эцюда і першы ход.

* * *

Правільнае рашэньне задачы № 1 і эцюда № 1 прыслалі т. т. М. Выхас (Бабруйск), Розэмблюм (Менск) і Б. Сьляпян (Менск). Правільнае разьвязаньне задачы № 2 прыслалі т. т. М. Слiозберг (Менск), А. Зысман (Менск) і Л. Левін (Менск).

СУД

Прытон распуства

Паставы міліцыянэр, зайшоўшы ў кватэру грамадзяніна Гутко па вуліцы Энгельса застаў там усіх у п'яным відзе. Тут быў гаспадар кватэры Гутко, пражываючая ў яго грамадзянка Ісакава, наогул — „вясёлая кампанія“. П'яных даставілі ў міліцыю.

На допыце Гутко растлумачыў, што прытону ён ня ўтрымліваў: прыходзілі сабе госьці, разам выпівалі... Што-ж тут такога?..

Але Ісакавай і сьведкамі было даказана адваротнае.

Каля 4-х гадоў Ісакава жыла па кватэры Гутко. Кожны вечар яна прыводзіла з сабой мужчын. Адбываліся папойкі і гандаль жаночым целам.

Большую частку зарабляемых Ісакавай грошай забіраў сабе гаспадар прытону. Часта з гэтай прычыны бывалі скандалы.

Прымушаны прызнацца, Гутко апраўдваўся: матар'яльныя ўмовы вінаваты... Ня было з чаго жыць.

Менскі акруговы суд прыгаварыў Гутко да 3-х гадоў зьняволеньня.

М. З—к.

Адказ чытачам

М. Э. (1058). Хлапца, бацька якога—саматужнік і трымае 2 рабочых, праверыўшы яго на грамадзкай працы, можна прыняць у кандыдаты КСМ, як іншага.

Яму жа (1059). Калі бацька комсамольца гоніць самагон і сын нічога супроць гэтага ня прымае, ячэйка павінна прыняць да гэтага комсамольца самыя рашучыя меры саюзнага ўзыску.

Міхотку (1060) Згодна абежніку ЦК ЛКСМБ, акругкомамі ўстаноўлены разьмер штомесячнага сяброўскага ўзносу для сялян—комсамольцаў ад 5 да 10 кап.

Паштовая скрынка

Івашкевічу Міхасю, Таратутцы М., Абезгаузу Сымону і М. Вясёламу. Пытаньне пра Янку Елянеевіча ў газэце было падрабязгова высьветлена.

Комсамольцу з вёскі Даўговіч. Напішы аб гэтым у райком комсамолу.

Зусевічу. Замест агульных разважаньняў, ты лепш бы паведаміў колькі вы сабралі грошай у фонд „Наш адказ Чэмберлену“.

Згублены:

○ Кандыдацкая картка № 873 на імя Пашучэнка Г., выдадзеная Менакругкомам ЛКСМБ.

○ Кандыдацкая картка № 104 на імя Думо Э., выдадзеная Мазырскім АК ЛКСМБ.

„Сумка дыпкур'ера“

(Кіно „Культура“)

Мы памятуем забойства нашага дыпкур'ера Нэтэ на Латвійскай тэрыторыі, памятуем абурэньне працоўных, якое яно выклікала. Гэты выпадак цяпер знайшоў адбітак на экране—у фільму **„Сумка дыпкур'ера“.**

Нажаль, з першых кадраў цікавы сюжэт псуецца. Замест праўдзівай мастацкай перадачы цяжкай, гэроічнай працы нашых пасланцоў за межамі, мы бачым пусьценькі, багаты неправаканаўчымі прыгодамі авантурны фільм.

Гледачу паказваюць прыслугачоў замежнай паліцыі, якія ахвоцяцца за савецкай поштай. З другога боку змагаюцца за яе спачатку—дыпкур'еры, потым—матросы параходу, які ідзе ў Ленінград.

Трукі і палажэньні—бледныя і расцягнутыя.

Нейк ненатуральна падана месца забойства дыпкур'ера. Бяз усякіх перашкод, у дыплёматычным вагоне злачынцам удаецца ціха расправіцца з дыпкур'ерамі. Зусім непатрэбная асоба ў фільму—балярына. Глядач так і не зразумеў—для чаго яе злачынцы цягалі ад гораду да гораду. Няўжо для таго толькі, каб на параходзе яна дала канцэрт?

Наогул, фільм „Сумка Дыпкур'ера“ дасягненьнем назваць нельга. Гэта крок на месцы, калі не назад.

Н. А-кі

* * *

Фільм „Сумка Дыпкур'ера“ цікавы тым, што закранае пытаньне аб „міралюбівай“ політыцы капіталістычных дзяржаў. З зацікаўленасьцю глядзіш першыя часткі фільму.

Далей, калі сумка з савецкай поштай пераходзіць да матросаў, гэта зацікаўленасьць губляецца. Паказваемыя прыгоды можна было бачыць у раней выпушчаных фільмах („Луч смерти“, „4 и 5“).

Асобныя моманты апрацаваны добра і выклікаюць ухмылку гледача.

Міх. Богат.
(Вытворчыя майстэрні).

* * *

„Сумку Дыпкур'ера“ глядзець цяжка. Авантурныя моманты, якія паказвае фільм, зусім ня цікавяць—яны нічога новага не ўяўляюць.

У фільму багата лішніх дзявочых асоб—каша нейкая...

Фільм, які ставіць сваёй мэтай адбіць памятнае забойства т. Нэтэ, павінен быць зроблен лепш, даць больш праўдзівых, жыцьцёвых момантаў барацьбы кур'ераў за сваю пошту, чымся паказваць непатрэбную нікому вялую авантуру.

Вучань Караткевіч.
(2-ая сямігодка).

Навіны тэатру і кіно

▣ Беларускі Дзяржаўны Вандроўны Тэатр пад кіраўніцтвам Галубка пасьля летняга адпачынку прыступіў да рэпэтыцыі новых п'ес: **„Віхор“, „Грошы“, „Кастусь Каліноўскі“** і інш. У кастрычніку Тэатр з новым рэпэртуарам будзе абслугоўваць Менскія рабочыя клюбы. У сьнежні тэатр выяжджае ў падарожжа па акругах.

▣ Галоўны рэпэртуарны камітэт Беларусі зацьвердзіў кіно-сцэнары **«Карчма»** па поэме Міхася Чарота. У хуткім часе Белдзяржкіно прыступае да здымкі новага фільму.

▣ Экспэдыцыя па здымцы фільму **«Такая наша Беларусь»** закончыла сваю працу ў Віцебску і Аршаншчыне. Зроблены здымкі будуючагася Асінастрою. Зараз экспэдыцыя выехала ў Гомельшчыну.

▣ Гэтымі днямі Белдзяркіно выпускае на экраны БССР наступныя фільмы: «Тайфун», «Асоба з рэстарану», «Зарэ», «Цар і поэта» і „С. В. Д.“ («Союз Великого Дела»—працяг фільму «Декабристы»).

Куды пайсьці?

Сёньня і заўтра у Белдзяржтэатры—апошнія гастролі Маскоўскай опэры.

Сёньня ідзе „Жыдоўка“, заўтра—„Яўгені Анегін“.

Адказныя рэдактары: А. БАРАНЬНІКАЎ. А. КУРЦІК.

Галоўлітбел № 24867 Менск, 2 друкарня БДВ.